P@RGazeen 48

thoons.

Drahé i drazí, přítelkyně i přátelé,

hlásí se vám další číslo PORGazeenu. To se nám opět rok s rokem sešel, cestovatelé se vrátili ze zahraničí, byly nám dopřány skvělé klauzury i maturitní ples, pokaždé jedinečné školy v přírodě, méně oblíbené školní povinnosti či nový design papíru se suplováním. Nechybělo mnoho a k tomu pivu, co právě popíjíte, by vám žádné čtení dopřáno nebylo. Co se týče tohoto čísla PORGazeenu, jedním slovem řečeno: CHAOS. Ano, už je tomu tak, škola zaútočila všemi svými zbraněmi, a tak testy všemožného druhu, úkoly, malé maturity a podobné nepěkné záležitosti obraly o čas i redaktory časopisu. Prohlášení z klauzur: "Nejsme elitní učící se stroje!" by vzal za své snad každý. No jak už to tak vypadá, všichni jsme přežili bez vážných následků na zdraví fyzickém či psychickém. Hurá!

Nejvíce vytrvalá byla snad obdivuhodná chuť Hynka Trojánka a Jakuba Hraba stvořit toto číslo ještě před prázdninami. Nu, stalo se. Po druhé: Hurá! Co všechno se dočtete? Pohled na loupání banánů z psychologického hlediska paní Krausové. Historické okénko vám nabídne nahlédnutí do života ZONů na Porgu – průvodce Honza Kaczor zpovídaný Františkem Křapkou – či z jiného soudku něco o Židech, muzeu a pověstech. S Noemi Krasusovou se můžete zamyslet nad směry v metru, s Jakubem Kurnasem nad angličtinou na PORGu a u povídky Bětky Kovandové nad hmyzem v tramvaji. Theodora Voráčková vás svou recenzí možná dostane do kina a Hynek Trojánek do Hamburgu. Díky Dominiku Obručovi zjistíte něco o filmovém klubu v La Fabrice. Dále vás zajisté zaujme rozhovor s Petrem Albrechtem, povídání o klauzurách, polemizování nad radarem (a za radar), něco málo o fotbalu a samozřejmě pravidelné rubriky Co ty na to? a Student se ptá, vedení odpovídá.

Už jenom vám popřát hezkou chvilku s PORGazeenem, pěkné prázdniny ... a užívejte si života.

Za redakci PORGazeenu, Nora Behová

obsah

stalo se **3**jednosměrné metro (N. K.) **3**letošní klauzury (N. K.) **3**porgánský banánový test osobnosti (Z. K.) **4**jak jsme jedli pro radar (H. K.) **4–5**jak jsme čutali s logem porgu (R. H.) **5**nechceme kopírovat porg (H.K.) **6–7**student se ptá, vedení odpovídá **8**angličtina na porgu (J. K.) **8–9**co ty na to **9**

do židovského muzea za poznáním okolního světa (N. B.) **10** židovské město v mlze pověstí (N. B.) **11**

s kačerem o zonech (F. K.) 12–13

poslední zvonění (M. S.) 14–15

každých čtrnáct dní kvalitní film za stovku na rok (D. O.) 16

na gymplu mě bavily přestávky (E. J.) **17–18**

the darjeeling limited (T. V.) 18

volejbal (A. B.) **19**

vosí amorek (B. K.) 19

fragmentální asocializace (H. T.) 20

stopem do sarajeva a rychle zpátky (T. W.) 20-21

řekni to noch einmal langsam (H. T.) 22–24

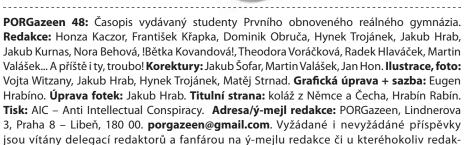
deutsche seite 25

perly sviní(m) 26

antikódy **26–27**

foto roman 28

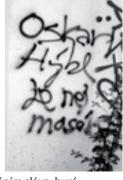
tora! **Cena:** 20 káčé. Porgazeen 48 vyšel v červnu 2008 v nákladu 200 výtisků. Také tento PORGazeen, stejně jako Pzín vašeho souseda či Pzín vašeho profesora češtiny, vychází stále díky významné, velkorysé a následováníhodné finanční podpoře Eduarda Huliciuse, studenta PORGu v letech 1992–2000. Uctivě děkujeme!

www.porg.cz/porgazeen

stalo se

Matematikářka
Z. B. přinesla
do hodiny
pytel housek
– proběhla velká
žranice. * M. C.
přijela na Velikonoce a maturiťák
do Prahy, bydlela
u J. B. * P. T. byl do
hodiny češtiny
v kvintě uveden

fanfárou, provoláváním sláva, hurá a mohutným potleskem. * J. T. rozšiřuje po škole nepravdivou informaci o tom, že H. K. chodí s N. K., ale nechtějí to přiznat. * J. T. se evidentně inspiroval fámami o H. K. a N. K. a začal o sobě tvrdit, že chodí s H. T. * F. K. spočítal správně matematickou úlohu, pročež si Z. B. nasadila na hlavu kýbl. * M. B. přivedl na PORG skupinu amerických studentek a jednoho chlapce, P. R. je pobavil svými vytříbenými vtipy. * M. S. chodí s M. H., načež si vyměnili šátky. * Rodiče J. H. opět zatáhli pár studentů na scénu divadla A., aby zde s Havlem a Rudišem navodili divokou atmosféru šedesátých let, no to se teda povedlo...* Na pilíři mostu Barikádníků se můžeme dozvědět, že O. H. je masér. * M. V. nepije, ale jednu plzeň si dát může. Možná i dvě. * V. P. si udělal faaakt dlouhý prázdniny, držíme palce, ať to klapne! *

jednosměrné metro

Už jste si někdy všimli, kolik lidí ze školy jezdí v metru kterým směrem? A nepřišlo vám někdy, že je to značný nepoměr? Jezdím směrem Černý most a většinou jedu buď sama nebo s jedním dalším člověkem.

Směr Zličín má obrovskou převahu. Proč tomu tak je? Určitě to nebude tak jednoduché. Tudíž ne pouze proto, že by většina školy bydlela kdesi blízko zastávek v tomto směru. Nebudu se zde zamýšlet nad politickou orientací (i když to samozřejmě záleží na tom, ze kterého výlezu se díváme), ale napadá mě spousta dalších věcí. Tak například je určitě jedním z hlavních důvodů kvalita a kvantita podniků vyskytujících se blíže centru (tedy směr Zličín), do kterých se porgáni často a rádi uchylují. Dále: tímto směrem je Městská knihovna, tímto směrem jsou přestupní stanice, je to cool atd. Toto všechno ale podle mého názoru nesahá ani po kotníky tomu, co naleznete ve druhém směru! Sazka arena (Českomoravská), obchodní centra (například na Černém mostě a pozor!, zde se nachází i IKEA), relativně nové a slušně vypadající stanice (Rajská zahrada), ČKD (Kolbenova) a spousta dalšího.

A proto apeluji: Podpořte černomosteckou menšinu!

Noemi Krausová / kvinta

závěrečná křeč aneb letošní klauzury

Středa 11. 6.

Poslední kvintánská dvouhodinovka estetické výchovy před klauzurama. Přípravy nevrcholí, je stále na čem pracovat. Hudebka nenacvičená, Jáchym ztratil text, Padavka teď začal.

Čtvrtek 12.6.

Hudebkáři cvičí tři hodiny v kuse, ale furt lepší než se učit. Dramaťáci dolaďují text. Ondra stále taví vosk a smrdí s tím po celý škole. Většina výtvarkářských výtvorů dosud bezejmená.

Pátek 13. 6.

13:00

Někdo ve škole nakládá věci, někdo čeká před dosud zavřeným divadlem.

Vpuštěni do divadla. Vykládá se, sestavuje, instaluje. Nervozita zatím malá, hlad převažuje.

Zvučí se. Hlad zahnán koblihami nebo čínou. Výtvarkáři neví, co budou říkat. Nervozita se začíná dostavovat.

16:00

Poslední přípravy. Všichni v divadle. Zkouška zpěvu. Klára s Matějem si opakují a zkouší klobouky. Nervozita začíná prostupovat zdmi až ven.

17:00

První diváci v hledišti. Kvintáni v zákulisí. Všude zmatek.

17:10

Klára s Matějem vyskakují na pódium před diváky a večer se rozjíždí.

Jestli se nám to nakonec povedlo, nechávám na ostatních (my jsme však se svými výkony celkem spokojeni). Každopádně musím konstatovat, že na nás od začátku byla kladena velká zodpovědnost, protože naše klauzury prý byly nejdražšími v historii PORGu (kvůli pronájmu divadla).

Velký podíl na konečném dojmu měl určitě prostor. Divadlo Na Prádle má podle mě skvělou atmosféru a myslím, že hlavně ta nám pomohla potlačit trému a víc se uvolnit.

Závěrem bych ráda poděkovala všem třem profesorům – pí. prof. Malaníkové a Reischigové a p. prof. Uhlířovi – za veškerou jejich snahu a pomoc. Dále také pí. prof. Čechové a Huňkové, které nás (nebo aspoň část) také měly v minulých letech jednu dobu na starost. No a samozřejmě taky velké díky patří Jonášovi, který nám hodně pomohl (a aspoň se ulil, že jo), a studentům rétoriky, kteří skvěle obohatili program. Nakonec bych ještě samozřejmě poděkovala všem, kteří se přišli podívat a podpořili nás. Doufejme, že spokojenost je na obou stranách.

Noemi Krausová / kvinta

porgánský banánový test osobnost:

Revoluce v psychologii? Ohlas psychiatra na téma BANÁN (PORGazeen 47, 2008, s. 12–13)

Geniální myšlenky bývají překvapivě jednoduché. Test loupání banánu, tak jak ho představil kolektiv autorů v periodiku PORGazeen, je z rodu těchto zdánlivě prostých, leč geniálních objevů. Jako se Newton inspiroval jablkem a Flemming penicilinovou plísní padající do Petriho misek, zvolili si porgánští badatelé banán jako symbol životního postoje.

Jak je možné, že si dosud nikdo nepovšiml diagnostického potenciálu loupání banánu? Porgánští autoři rozdělují ve své pilotní studii populaci na 2 typy loupačů: ty, kteří loupají od stopky (dále "stopkaři"), a ty, kteří loupají od bubáka ("bubákaři"). Nevýznamné procento probandů provádělo s banánem jiné věci (házelo na zem apod.), což však již spadá do oblasti hrubší psychopatologie.

Z výsledků banánového testu lze jednoznačně vyvodit některé základní psychologické charakteristiky osobnosti: **STOPKAŘI** – jsou praktičtí a cílevědomí, s aktivním přístupem k životu. Problé-

my řeší přímočaře. Mívají sklon k dominanci. Jejich nevýhodou bývá nedostatek trpělivosti a vytrvalosti (která naopak nechybí bubákářům). Někdy bývají konfliktní. Příliš dynamické ulamování stopky může svědčit o skrytých agresivních tendencích.

BUBÁKAŘI – jsou méně razantní, avšak o to trpělivější a vytrvalí. Dloubají se urputně ve špičce banánu, dokud nedojdou k cíli, a nedbají přitom na překážky (umatlané prsty). Bývají klidní a diplomatičtí, vyhýbají se přímým střetům. Jejich sklon ke šťourání se může negativně projevovat v osobních i pracovních vztazích, kde mají sklon k protivnému pedantství.

Obě skupiny mají tedy své kladné i záporné stránky a vzájemně se doplňují. Z psychodynamického hlediska jsou stopkaři spíše prototypem maskulinního chování (zpříma na věc), bubákaři spíše feminního (oklikou a opatrně). Jedince, kteří volně fluktují mezi oběma typy

loupání, lze proto právem podezřívat z nestabilní poruchy osobnosti. Vyskytují se i případy, kdy je člověk v mládí bubákařem a později konvertuje ke stopkařům (podobný jev popisuje ve svém souboru zdravých dobrovolníků i PORGazeen). Tato "banánokonverze" bývá obvykle známkou bolestného osobnostního vyzrávání. Jen velmi vzácně se vyskytuje vývoj v opačném směru (ze stopkaře bubákářem) a jeho interpretace je nesmírně obtížná. Bizarní manipulace s testovým banánem (např. jedení se slupkou, házení po okolí) u osoby dříve jednoznačně profilované může budit podezření z nastupující senilní demence.

Čím tedy může banánový test přispět k rozvoji neurověd? Současná psychodiagnostika je ovládána metodami, jejichž provedení je náročné a interpretace nejednoznačná – např. Rorschachův test interpretace barevných skvrn. PORGÁN-SKÝ BANÁNOVÝ TEST OSOBNOSTI (PBTO) žádnou z těchto nevýhod netrpí - je rychlý, spolehlivý a exaktní. Jeho diagnostický potenciál je obrovský. Testovaná osoba navíc není otravována množstvím otázek a je okamžitě odměněna orálním požitkem (může si po oloupání svůj testový banán sníst). PBTO se tak nepochybně stane jedním z nejoblíbenějších psychologických testů mezi odbornou i laickou veřejností. Jsme zde svědky historického okamžiku?

> Zuzana Krausová (autorka je psychiatr a matka nejmenované studentky)

jak _jsme

Za hustého deště přicházíme na Kampu, dějiště velkého hodokvasu pro radar. Naše pochybnosti, jestli se akce kvůli počasí nezruší, se nakonec nevyplnily. Na trávníku leží několik transparentů, ten největší hlásá: "Koupím chalupu v Brdech. Zn.: radar vítán" a vedle něj leží plátno pokryté jídlem (na které neprší, protože jej chrání již zmíněný protiraketový deštník). Na plátno také přidáváme svou zásobu toastů a odebíráme se k opodál stojící skupince lidí. Zatím se ještě nejí, pouze se pije pivo (točí se plzeň, cena dobrovolná) a diskutuje se. Vzápětí se rozdělávají stolečky a na stolečky se přináší jídlo. Je ho fakt hodně – přes oplatky, sušenky a buchty až po pizzu, toasty a nanukový dort – a celé shromáždění se pouští do jídla. Hlavní náplní programu je tedy jezení a diskutování: obojí se provádí ve velké míře, a v diskusích vede téma radar. Od chlápka stojícího za pípou se dozvídám, že na poslední demonstraci proti umístění radaru

jedli pro radar

přijeli s autem, za kterým táhli onen velký transparent "Koupím chalupu v Brdech. Zn.: radar vítán" a dvakrát objeli Václavské náměstí. "Plivali na nás a nadávali nám, pak nás zastavili policajti, asi čtvrt hodiny si opisovali občanky, a pak nám řekli, ať s tím jedeme pryč. A my jsme se zeptali, jestli bychom si to nemohli ještě jednou objet. A oni: ,Tak jeďte, ale fakt jenom jednou."

Dominik mne po chvíli opouští, zato však přichází štáb televize Nova, který, jak se brzy dozvídáme, realizuje přímý přenos do televizních novin. Všichni účastníci se tedy shluknou do zorného pole kamery, abychom vytvořili zdání, že je nás tu fakt hodně (ale stejně se to moc nepovedlo). Do kamery se pak pořádně nacpáváme, jíme chlebíčky s americkými a českými vlajkami, ukazujeme transparenty a oranžová trička s nápisem "jsem PRO".

Po odchodu televizního štábu za neustálého deště ještě chvíli pojídáme a dokonce zjišťuji, že mezi organizátory je bývalý PORGán David Gaydečka (oktáva myslím 1994). Lidé, kteří zde jsou, k mému překvapení neberou tuto akci jako čistě politickou, ale spíše jako společenskou. Na místě poklábosili, pojedli a na to, že to je o radaru, upozorňovaly kolemjdoucí pouze oranžové transparenty položené na zemi nebo opřené o plot. A na pípě ležící hromada letáků a jeden petiční arch na podporu radarové základny. V jednu chvíli prochází kolem také místopředseda vlády Bursík, ale ten se bohužel nezastavuje a celé to obchází širokým obloukem.

Něco o radaru, jak to vidím já:

A já opravdu jsem pro radar. Myslím, že není důvod odmítnout Američanům pomoc. Vstoupili jsme přece do NATO, chceme být součástí západní Evropy, a tak bychom se možná měli řídit pravidlem "jeden za všechny, všichni za jednoho".

A když od nás někdo něco chce, tak hned nedělat kvůli tomu drahoty, nešaškovat na náměstích a nedržet hladovky. Vždyť o tolik nejde: jde o pouhé postavení čistě obranného zařízení, které má sloužit i k obraně ČR. České republice sice asi žádný teroristický (ani jiný) útok nehrozí, ale Spojeným státům možná ano, a tak bychom jim ze solidarity snad měli pomoci se proti tomuto útoku bránit. Nedokážu si představit, že by třeba hrozil útok nám a my bychom pro svou obranu požádali o postavení českého radaru v Americe a Američani by to odmítli se slovy: "Nám žádný útok nehrozí, takže my tady žádný radar nechceme, a co bude s vámi, to je nám jedno." Jenže přesně to dělá většinová část české společnosti, ta část, která po náměstích demonstruje proti postavení americké základny. Někteří dokonce srovnávají jeho případné postavení s vpádem okupačních vojsk v roce 1968, ale tito lidé buďto zapomněli, o co zde tehdy šlo, a nebo si myslí, že sem Američané vtrhnou, obsadí Českou republiku, odvlečou vládní představitele do Washingtonu a na dvacet let se ujmou moci. Tito lidé pak nejsou schopni pochopit, že radar není žádná okupace, nýbrž pouhá obrana vlastního státu, pro kterou je třeba využít zanedbatelné území státu jiného.

Dalším častým argumentem odpůrců radaru je to, že výstavba dalších zbraní rozhodně nepomůže míru. Ano, to je sice pravda, problém ovšem hledejme ne ve Spojených státech, ale v Íránu, Číně, KLDR,

Rusku a jim podobných státech. Cožpak si odpůrci neuvědomují, že radar je pouhá obranná reakce na vojenskou politiku vlád těchto států, které jsou mnohdy nedemokratické a nevyzpytatelné. Mají snad Spojené státy nečinně přihlížet tomu, jak se v těchto zemích zbrojí (nebo nezbrojí, v tom je ten problém, že to nikdo určitě neví, že do těchto režimů nikdo pořádně nevidí), a pak se jednoho dne nechat prostě "odstřelit"? To si myslím, že není to pravé řešení (pro Spojené státy). Ale proč se nedemonstruje proti neprůhlednosti jaderného programu v Íránu, proč se nedemonstruje za snížení počtu vojáků v Číně?

Někteří lidé jsou zaslepeni svým vlastním prospěchem, nevidí dál než za hranice vlastního státu, a kdo se jim sem chce "nacpat"? Čína snad? Či Rusové? Ne, Amíci, a tak hurá, pojďme proti tomu demonstrovat, ať tu chtějí, co tu chtějí. Jiní zase nevěří tomu, že radar má být pouze obranným zařízením. Ale vždyť to je jeho jediný účel! Jak by asi mohl útočit, třeba že by ho spustili z kopce a on by převálcoval vše, co po cestě potká? A taky – staví snad Írán pouze obranná zařízení? Pracuje snad KLDR na svém jaderném programu jen pro energetické účely? To právě nikdo neví. A Spojené státy mají tu výhodu, že jsou státem demokratickým a že je daleko lépe vidět, co vlastně chtějí.

V této otázce hraje velkou roli naprostá dezinformovanost občanů ČR. Někdo slyší někde v hospodě, že mu radar bude rušit signál televize, a tak je proti němu, protože má svou televizi rád a taky proto, že proti radaru je celý zbytek vesnice.

A když náhodou v té bedně uvidí člověka, který je náhodou pro radar, zavrhne ho a všecky jeho názory, ať je jakoli odpovědný a kvalifikovaný, protože Franta, Lojza a Pepa v hospodě říkali něco jiného. K tomu má ještě podporu mnoha známých osobností, kterým z nějakého důvodu důvěřuje (třeba proto, že je každý den má doma v obýváku v televizi), a na ty osobnosti, které jsou pro radar, raději na nějakou dobu zapomene a nezná se k nim. To vše, plus naprostá demagogie při argumentaci proti radaru pak má za následek, že lidé věří nesmyslům a základnu zde nechtějí.

Honza Kaczor / kvinta

jak jsme čutali s logem porgu

Aneb krátká reportáž o sextánech v Hanspaulské lize

Teprve před osmi měsíci založený tým malé kopané, který se honosí jménem FC Praha 07 a dresy má ozdobené logem našeho ústavu, v těchto dnech končí jarní sezónu Hanspaulské ligy. Jaké to bylo si poprvé zahrát tuto legendární soutěž?

Bylo to především jedenáct zápasů plných radosti, slz, fotbalové krásy, ale i nešťastných gólů a zranění. Do prvního střetnutí jsme šli s pokorou a odhodláním, což se nám vyplatilo. Ačkoli jsme po chvíli prohrávali o jednu branku, dokázali jsme utkání otočit a naším historicky prvním střelcem se stal sextán Jan Hospodka. Nevšední začátek letošního jara jsme tedy dovršili překvapivým vítězstvím 3:1 a v tabulce se alespoň na chvíli zařadili po bok těch nejlepších, dokonce jsme okupovali první místo.

I já jsem tehdy s téměř prošláplou hlavou slavil. PORG se v té chvíli stal prestižním i po stránce sportovní, naši protihráči se báli jen pohledět na modré logo se stromečkem a my se dmuli pýchou. Zaskočili jsme nejen je, ale i naše věrné diváky, a po pravdě řečeno i sami sebe. Radost však neměla vydržet dlouho.

Ruku na srdce, sezónu jsme dohráli ve stínu průměru. Naprostá absence tréninků (to budiž varováním pro další nadšence, kteří se snad časem do Hanspaulské ligy také dokopou) a tudíž nesehranost celku měla za následek, že jsme většinu zápasů naprosto zbytečně prohráli tím nejmenším rozdílem a jen dvakrát či třikrát byli schopni udržet náskok a dovést utkání ke zdárnému konci.

Dvě ostudné porážky jsme museli překousnout i z důvodu chybějících hráčů, kteří se před zápasem omluvili. Jaké to je hrát proti sehraným třicátníkům bez střídání a s jedním chybějícím hráčem v poli, si jistě dokážete představit. Výsledek rozhodně nebyl z těch, o kterých bych se rád rozepisoval.

Za sezónu jsme, jak jsem již zmínil, zažili i mnoho radosti. V neuvěřitelném lijáku jsme byli schopni otočit zápas ze stavu 0:3 na senzačních 7:4, a mohli jsme tak slavit druhou a nejspíše i poslední výhru sezóny (poslední zápas bude dohrán až po uzávěrce vydání).

Povinností každého týmu je i odpískat určený počet utkání v jiných ligách. Měl jsem to štěstí dělat rozhodčího asi tomu nejarogantnějšímu celku, který kdy v jakékoli fotbalové soutěži hrál. Pravda, odpískal jsem proti nim velice kontroverzní penaltu a tuším, že jsem neodpískal jediný faul, kterých se proti nim soupeři dopustili požehnaně. To je ale neopravňuje k tomu, aby na mě křičeli sprosté nadávky a vyhrožovali mi fyzickou inzultací.

Jak to celé shrnout? Našemu gymnáziu jsme rozhodně neudělali ostudu, logo bylo vždy na očích a jako reklamní billboardy jsme posloužili téměř dokonale. Doufejme, že se příští sezónu umístíme lépe než jen ve druhé polovině tabulky.

Radek Hlaváček / sexta

(Nenech si uniknout tematicky sblížený výtvor na straně 26!)

Nechceme kopirovat PORG

Je pátek, pravé poledne. Scházím se s Petrem Albrechtem v knihovně, usedáme ke stolku, dáváme se do řeči. Knihovna je téměř prázdná, pan Albrecht výřečný, a tak to jde jako po másle. Ale možná bych vám měl nejdříve představit, kdo to vlastně Petr Albrecht je. Nuže, tento vysoký zrzavý pán, kterého můžete potkat hlavně v dočasném sídle Nového PORGu ve starém školním bytě v přízemí, je jednou z klíčových postav a téměř i symbolem vytváření Nového PORGu (je tzv. senior teacher, dočtete se níže). Z jeho předchozích angažmá je asi nejdůležitější jeho dvouleté působení na gymnáziu Open Gate v Babicích, kde byl i ředitelem. Vystudoval FF UK, obor čeština a dějepis. Je z Příbrami.

Jak jste se dostal k práci na PORGu?

Mne oslovil pan ředitel, zrovna jsem končil na Open Gate a on shodou okolností dával zrovna ve známost, že se chystá Nový PORG. To přišlo hrozně rychle za sebou, takže jsem v jednom týdnu skončil a hned v tom samém týdnu jsem byl osloven panem ředitelem.

To bylo někdy ke konci roku...

To bylo na konci května.

A jak to, že oslovil zrovna vás?

Potkali jsme se na Open Gate, když se tam byl podívat, to jsme spolu krátce mluvili. Proč, to vám musí říci spíš on. Nějakou roli tady hrálo to, že jsem dělal do určité míry podobnou práci, nebo že jsou ty školy něčím podobné. Open Gate taky kombinuje český a anglický program, taky je to střední škola a Nový PORG bude do učité míry dělat něco obdobného. Samozřejmě ne úplně, ale je to dvojjazyčné gymnázium, směřuje se tu k mezinárodní zkoušce atd.

PORGáni jsou přátelští

Jak se vám PORG líbil, když jste sem poprvé přišel?

To bylo zajímavé. Chtěl jsem, dřív než se rozmyslím, PORG vidět, protože jsem tady nikdy nebyl. Vím, že to na mne udělalo docela dojem. Zaujaly mě dvě věci: že studenti jsou přátelští. Říkal jsem si: tady mě nikdo nezná. Jsem už na středních školách dlouho, vím, jak třeba lidi neradi zdraví, a tady byli takoví sebevědomí a uvolnění, kteří mě, nevím jak to říct, tak důstojně pozdravili, prostě šli kolem a "dobrý den". Nebyli jako jinde vycepovaní, že musejí všechny zdravit, zdálo se mi, že byli opravdu slušní a otevření. Z toho jsem měl velmi příjemný dojem. A měl jsem to štěstí,

že jsem hned první den, co jsem tu byl, viděl klauzury, respektive generálku na klauzury současných sextánů, a to byl pro mě docela zážitek.

A byl jste na letošním maturiťáku?

Ne, já nerad a špatně tancuju. Maturitní ples je sice jeden z mála plesů, kam chodím rád, ty studenty znám, když je učím, a pak tam potkám svoje bývalé studenty. Třeba v Příbrami mne pořád na plesy zvou a zpravidla tam chodím. Tady bych se přece jen cítil tak trochu, že bych tak nějak proplouval.

Takže až na maturiťáky Nového PORGu...

...ale ty budou až za pěkně dlouho...

A jaká nejvyšší třída se vlastně otevírá na Novém PORGu?

Nejvyšší bude sekunda.

Takže tam bude jenom sedm tříd?

Osm, protože na základce jsou dvě první třídy. Takže první maturák bude za šest let.

Kolik bude mít každá třída studentů?

Na základce je ve třídě osmnáct dětí a na gymplu je stejně jako tady dvacetčtyři.

Učitelé si kompenzují frustrace na studentech

Napadlo vás po přechodu z Open Gate na PORG nějaké srovnání mezi oběma školami?

První věc, co se nepodobala, byla ta pohoda, že vy studenti působíte v pohodě. Je to zajímavá směs takového sebevědomí, uvolněnosti a vstřícnosti. To mi přišlo milé, a tam to vůbec nebylo. Přece jen jsme se učili pracovat s tím, co to je kolejní škola. A na Open Gate

to na mne nepůsobilo zdaleka takhle uvolněně. A ještě jedna věc mě zaujala, a to je, nechci to říct zle, jakási disciplinovanost studentů při hodinách.

Tady?

No, tady...

...to bych ani neřekl...

Já jsem viděl pár hodin, kde bylo vidět, že někteří studenti vůbec nesledují, co ten učitel vykládá, ale zároveň vůbec neruší. Vzpomínám si, že jednou někdo hodně nahlas smrkal, a ti ostatní na něj vyjeli, ať s tím přestane, a pak jenom tak koukal z okna, ale nevyrušoval. To jsem tady viděl několikrát (nemyšleno smrkání v hodině, pozn. autora) a přijde mi to jako docela zajímavá věc.

A na čem jste se tak byl podívat?

Já jsem byl na všech učitelích, co tu jsou, ale tak ze začátku jsem se byl podívat na to, co je mi bližší. Viděl jsem Rolečka, Arnota, dramaťák...

Vy jste učil češtinu a dějepis, že? Ano.

A co rozdíly mezi Open Gate a PORGem v profesorském sboru, jsou nějaké?

Ale jsou, třeba že tady jsou učitelé sebevědomí, vědí, že jsou na dobré škole, je to pro ně dobrá reference říci "já učím na PORGu". Nevím tedy, jestli tohle je zrovna příčina, ale nemají potřebu studenty vůbec pérovat, vytahovat se na ně. Jsou to lidi, kteří dělají svou práci a dělají ji na dobrém místě. Je to pro ně prostě dobré. Tohle když porovnám se školami, na kterých jsem působil, a teď nemyslím Open Gate, ale dva gympli a základku předtím...

...na jakých gymplech jste byl předtím?

V Příbrami a ještě na základce, kde jsem začínal, když jsem šel po vysoké škole učit. Všude jsou lidi, kteří jsou pořád naštvaní kvůli něčemu, třeba kvůli platům, nebo kvůli jánevímčemu, a zažil jsem spoustu učitelů, kteří si ty frustrace pak nějakým způsobem kompenzují tím, že jsou třeba strašně přísní nebo že se ke studentům chovají blbě, povýšeně, nespravedlivě, což mi vadí. Zažil jsem opravdu pár kolegů, kteří z mého hlediska děti, tedy, já říkám děti, no, studenty až ponižovali a chovali se k nim úplně jinak, než by měli, kdyby dodržovali pravidla slušného chování. A to pak přispívá k tomu, že se vytváří pocit, že jsou studenti a profesoři proti sobě.

A to tady absolutně nevidím

Prestiž si musíte získat sami

Jaká je vlastně vaše funkce na Novém PORGu? Já jsem na internetu četl "senior teacher" a to jsem si nedovedl přeložit jinak než "učitel v důchodu"...

Ne, senior teacher je funkce, která je celkem běžná na britských a amerických školách. Je to někdo, kdo má na starosti jakoby "pedagogický software" školy. Já v současné době pracuji hlavně na koncepci Nového PORGu, kde se co bude učit, co bude v angličtině, jaké předměty, kdy a zda česky nebo anglicky. Třeba dějepis bude v primě a v sekundě ještě česky

a potom už anglicky. A až to bude hotové, tak mým úkolem bude vyhodnocovat, jak to děláme, jestli je to dobré, a dál pracovat na tom, aby program školy byl co nejlepší, kontrolovat, co se děje, chodit do hodin a nabídnout učitelům pohled, jaký oni nemohou vidět, když "vidí" jen svůj předmět.

A inspiroval jste se v tom nějak na PORGu, myslím teď třeba KEK nebo integrovanou přírodovědu?

Shodou okolností zrovna těmito dvěma případy. KEK, beru ho jako patent PORGu, tak ten přebíráme, i když bychom ho chtěli taky posunout někam dál. To bude taky moje role, že mám posouvat i koncepci libeňského PORGu, až na to bude víc času. Integrovaná přírodověda je v britských systémech docela typická...

...ti mají to "science"...

...my budeme mít to "science" v angličtině. Pak se mi hodně líbí věci, jako jsou školy v přírodě napříč ročníky nebo jiné významné události ve studiu, třeba klauzury nebo malá maturita. Že je osm let rozděleno do takových jakoby kroků, do absolventských postupů, takže něco takového dáváme i do našeho programu.

A co třeba takové věci, jako je čajovna nebo PORGazeen? Budou tam mít studenti možnost něco takového zrealizovat?

Já doufám, že ano, ale takovéhle věci, když by vznikly třeba nějakým nařízením, tak to nebude takové, jako když se na tom studenti podílejí. Ono by to mělo vyrůstat z toho, co chtějí studenti.

To jsem se chtěl právě zeptat, jestli to nebude všechno už předem vytvořené, hotové a vystrojené?

Doufám že ne, taky bych si myslel, že to je špatně, to mám i zkušenost z Open Gate, to je pak těžké. Tam to tak bylo: úplně nový areál, pořád články v novinách, někteří studenti to těžce nesli a paradoxně pak začali sami sebe považovat za něco víc, než byli, protože si o sobě přečetli, že chodí do elitní, prestižní školy, a přitom to je nesmysl. Prestiž musí člověk teprve získat, prestiž není to, že mu někdo něco zaplatil. Ono je těžké být pod takovým tlakem, rozhodně si nic takového nepřeju a myslím si, že je lepší s některými věcmi raději chvilku počkat, až přijdou i od těch studentů. To je na této škole jedna z povedených věcí, že škola má takovou studentskou tvář. Chodby a třeba akce typu "septima vás baví", to jsou skvělé věci. A třeba začátek školního roku, gardenparty, tak ta je pěkná. Věřím ale, že se u nás vyvine nějaká jiná tradice, tradice neformálního a příjemného začátku školního roku, že v tom bude znát vliv PORGu, ale ne v tom, že by se to jen kopírovalo.

V kvintě třetina anglicky

Jak jste vybírali profesory na Nový PORG? Já jsem si všiml, že je jich tam spousta z Open Gate.

Já je poznal jako výborné učitele, viděl jsem, jak učí, ale není to tak, že bychom vybírali jenom podle toho. Ten výběr dělají tři lidé: já, paní Borková, která to má jako personalistka přímo v popisu práce, a pak samozřejmě i pan ředitel Klaus. V případě vyučujících, které jsem znal z Open Gate,

jsem už věděl, jak učí, věděl jsem o nich, že jsou dobří, a ředitel Klaus se na ně podíval, řekl buď "ano" nebo "ne". Ale já jsem za ně rozhodně nelobboval jako za kamarády. Na ta místa se hlásilo více lidí a my jsme třeba viděli čtyři dějepisáře na ukázkových hodinách...

...tady na PORGu?...

...ano, hlavně v primě a v sekundě. A vybrali jsme si pak stejně toho z Open Gate, protože byl nejlepší.

Jaký tam bude poměr českých a anglických hodin?

Poroste směrem k angličtině.

Tak třeba v kvintě.

V kvintě tak třetina anglicky, dvě třetiny česky a v oktávě už to bude napůl.

Jak to bude s přechodem mezi základkou a gymplem?

Podle zákona musí být přijímací řízení. Nemusí to být zrovna zkoušky, ale má to nějaká pravidla a já teď v tuhle chvíli ty detaily ještě nemám. Myslíme si, a chceme to tak udělat, že většina dětí, když projde naším programem, nebude mít problém na gympl přejít.

Když byl oznámen Nový PORG, necítil jste zde od PORGánů nějakou nevraživost?

Osobně jsem to necítil, ale bylo to ve škole znát, že tomu tak je. Krátce potom vyšlo číslo PORGazeenu, kde se z toho stalo velké téma, které bylo dost kritické k řediteli, ale já osobně jsem to na sobě nepocítil.

Tak to je vše. A na závěr se vás zeptám, odkud loupete banán.

Změnil jsem to. Když jsem byl malý, tak jsem ho loupal od šťopky, ale teď ho loupu od špičky. Ani nevím proč, ale ono to jde i líp.

Dle mého názoru je to ta správná změna. Četl jste poslední PORGazeen, kde se to podrobně rozebíralo?

Poslední jsem ještě nečetl. Ale myslím si, že má hodně vysokou úroveň, je to jedna z mnoha věcí, která se tady daří. Třeba rozhovor s bývalým ředitelem Buďánky, ten má takovou úroveň, že by mohl být v jakémkoli jiném časopise.

Tak to jste mne potěšil :-) Děkuji vám za rozhovor.

Honza Kaczor / kvinta

student se ptá

vedení odpovídá

Další PORGazeen znamená také další díl rubriky Student se ptá, vedení odpovídá. Pan profesor Přibík ve druhém kole otázek odpovídal na vtíravé dotazy studentů, kterým za jejich dotazy děkuji. Pro vás ostatní uvádím emailovou adresu porgazeen@gmail.com, na kterou můžete své dotazy, kterých je zcela určitě mnoho (stejně jako věcí, které jsou na naší škole sporné či z vašeho pohledu nepochopitelné), posílat. Takže pište, protože bez otázky, zcela logicky, není odpověď, přičemž bez otázek a odpovědí není ani tahle rubrika.

Klára Hutková: Co vedení sledovalo rozvěsením cedulek "Vážení obyvatelé domu, uvidíte-li studenty kouřit či se nevhodně chovat, koukejte to oznámit…" po dveřích domů v okolí školy…?

K vyvěšení cedulek na okolní domy nás přiměla anonymní písemná stížnost některého z nájemníků okolních domů. Stěžoval si na to, že studenti kouří, zne-čisťují přilehlé chodníky a údajně se i jinak nevhodně chovají. Zcela souhlasím s anonymem, že znečišťovat chodník, o který se stará někdo jiný, je nepřípustné. O stížnosti jsem informoval studenty všech tříd, kde jsou kuřáci. V této souvislosti připomínám, že kouřit je možno pouze mimo budovu na konci ulice pod třešní.

Vojtěch Witzany: V minulém čísle Porgazeenu jste neodpověděl na první část

Klářiny otázky, proč se mohou lezomilci přihlásit pouze na jeden rok tělocviku. To už potom snad není volitelnost, ale "volitelnost", když student musí chodit na lezení právě jeden rok, nebo ne?

Nedorozumění zřejmě panuje v tom, že předmět tělesná výchova – lezení není volitelný předmět, ale povinná součást studijního plánu tělesné výchovy na vyšším gymnáziu.

Vojtěch Witzany: Po zákazu kontaktních sportů na zahradě nám zbyl jen pingpongový stůl a stěna, které nemají úplně "velkou kapacitu" a nejsou pro většinu týmových her uzpůsobené. Plánuje škola pro studenty ještě nějaká další místa pro pohybově založené aktivity?

Je to problém, který také vnímám, ale vzhledem k malým prostorovým

možnostem naší školy nemá snadné řešení. Usiluji o zkvalitnění prostor pro relaxaci studentů např. v době, kdy čekají na další výuku. Intenzivně pracujeme na modernizaci knihovny, prostoru galerie GAUČ, studentského odpočívadla v 1. patře a zkoumáme možnosti stavby altánu v prostoru nad pavilonem na školní zahradě. Fotbal si tam sice nezahrajete, ale duši to rozhodně potěší.

Jakub Kurnas: Z jakého důvodu byli na přednášce paní Roeselové přítomni studenti mladších ročníků (prima, sekunda), kteří, vzhledem ke svým vědomostem, nemohli přednášce o aerosolech pořádně rozumět? Jejich dotazy na základy chemie, které však u nich byly naprosto na místě, značně snižovaly tempo přednášky, což se nakonec podepsalo na celkovém dojmu z prezentace zejména u starších studentů.

Přednáška byla příjemným a poučným zpestření výuky pro studenty nižšího gymnázia. Proběhla v době maturit a nezakrývám, že výrazně zjednodušila organizaci výuky. Rozdílná úroveň znalostí posluchačů je daň za to, že v ročnících nejsou paralelní třídy. Přednášející byla předem informována o rozdílné úrovni znalostí posluchačů a z ohlasů vím, že si s tím poradila výborně. Při této příležitosti ještě jednou děkuji paní Roeselové za její ochotu a práci.

angličtina na porgu

V minulém vydání PORGazeenu se objevil článek Radka Hlaváčka, který pojednával o kvalitě výuky angličtiny na PORGu a (ne) nutnosti rodilého mluvčího. Dovolím si zde vyjádřit svůj názor o celé věci.

Na PORGu jsem zažil čtyři profesory angličtiny: první rok mne učila paní profesorka Kaftanová, druhý rok jsem byl vyučován panem profesorem Ruferem, rok třetí jsem navštěvoval hodiny Miss Cain a letos mě angličtinou provází paní profesorka Glogrová. Každý profesor měl jiný styl výuky, ne s každým jsem si úplně sedl. Kupříkladu rozdíl mezi "drilem" profesora Rufera a uvolněnými (přesto však přínosnými) hodinami Miss Cain je (respektive byl) naprosto monstrózní.

Pan profesor Rufer se hodně soustředí na precizní znalost gramatiky, naproti tomu americká profesorka dbala zejména na schopnost debatování o všem možném. Tady se dostáváme k rozdílům mezi stylem výuky rodilého mluvčího a českého profesora cizího jazyka. Je věc naprosto logická, že český profesor nemá ani zdaleka tak velký potenciál naučit své studenty správné výslovnosti a zvukové stránce jazyka, jako má Američan či Angličan. Naopak rodilý mluvčí nemusí být schopen vysvětlit gramatické jevy, které

ze své pozice bere jako jasné a jednoznačné, přestože českým studentům jasné být vůbec nemusí. Proto si myslím, že rodilý mluvčí by na PORGu měl být: není potřeba žádný vystudovaný vysokoškolák z Harvardu, spíše komunikativní člověk, který dokáže rozvázat jazyk i tomu nejméně sebevědomému studentovi. Takovýto rodilý mluvčí by mohl vést všechny třídy jednou–dvakrát týdně, avšak nestaral by se o gramatiku, ale o konverzační schopnosti žactva. Profesory, kteří umí velmi dobře vysvětlit gramatiku, u nás na škole máme. Dle mého názoru je na tuto část výuky angličtiny lepší český profesor než anglický. Jakýkoliv extrém (tedy pouze anglický nebo pouze český profesor) mi přijde neužitečný a téměř škodlivý, protože nejsou rozvíjeny všechny stránky studentovy angličtiny, ale pouze určitá část, přičemž ostatní zůstává ležet

Co se týká vývoje kvality výuky na PORGu, mohlo by to být rozhodně lepší. Loňský rok s Miss Cain byl určitě přínosem pro moji

mluvenou angličtinu a slovní zásobu, Mellisa se nás také poctivě snažila naučit sice menšímu objemu gramatiky, než jakému nás rok předtím naučil profesor Rufer, ale zato nejlépe, jak byla schopna. Proto jsme s ní strávili několik týdnů nad procvičováním kondicionálů, jejich začleňováním do mluveného slova atp. Kopírovala nám pracovní listy, snažila se vysvětlit co nejpodrobněji to, čemu jsme nerozuměli. Přesto měla ve vysvětlování gramatiky Miss Cain hranice, přes které se dostat nemohla. Asi i proto byla vyhozena, každopádně kvůli tomu jsme letos k výuce dostali přidělenou paní profesorku Glogrovou. Ta se zřejmě snaží, podobně jako pan profesor Rufer, soustřeďovat se především na precizní výuku zákonitostí a pravidel anglického jazyka, protože zkrátka v mluveném slově nemůže dosáhnout úrovně rodilého mluvčího. Paní profesorka ale na můj vkus postupuje vpřed až příliš rychle, neztrácí čas nějakým důslednějším drilováním, a tak jsem si musel kupříkladu present perfect nechat vysvětlit od jedné známé. Tři hodiny věnované minireferátům o parlamentech zemí západní Evropy bych asi přijal s menším roztrpčením, kdyby v té chvíli ve

třídě všichni dokonale chápali a užívali předpřítomný čas.

U hodin angličtiny paní profesorky mě zarazila ještě jedna věc: když při hodině máme o něčem vyprávět, téměř nikdy naše chyby neopravuje. Zeptal jsem se jí, proč tomu tak je, ona mně okamžitě odpověděla, že jí jde při mluvení o to, abychom se dokázali v anglicky mluvícím prostředí domluvit "za každou cenu". Tedy i za cenu gramatické nekorektnosti. To mi však u "dočasně lepší" skupiny na PORGu, navíc v kvartě, přijde jako nevyužití našich možností a potenciálu.

Spokojenost studentů s výukou jakéhokoli předmětu neovlivňuje to, jaká osvědčení má který profesor, ale to, jak dokáže látku vysvětlit, jak ochotně a rychle vykoná

nějakou práci navíc (např. nakopírování pracovních listů na procvičování látky pro studenty, kteří s probíraným tématem mají potíže – profesor by neměl být ten, kdo rozdává známky, ale ten, kdo chce naučit

své žáky nějakému oboru). Pro profesora je klíčové dokázat si získat respekt studentů, a to nejlépe kvalitní výukou. Když velká část třídy dostane z testu špatnou známku, pro profesora to musí být signál, že by měl látku ještě jednou probrat, vysvětlit, procvičit... na druhou stranu se student sám musí snažit, pracovat na sobě. Zejména u angličtiny je potřeba pracovat i doma, avšak profesor by měl studenta do jisté míry v domácí práci podporovat, nastartovat ho k aktivnímu zájmu o znalost jazyka. Když obě dvě strany, tedy studenti i profesor, splní svoje úkoly, je vše v nejlepším pořádku. Když je na některé straně problém, musí se řešit. Ale snaha domluvit se musí být na obou stranách.

Jakub Kurnas /kvarta

cotynato

Úroveň angličtiny Porgu je vynikající. Pokud můžu soudit, tak si myslím, že paní profesorka Glogrová je opravdu jen průměrná. Nenaučí, nevysvětlí, zkrátka nic. Kdežto pan profesor Rufer je sice přísný, ale od něj angličtinu chápu a rozumím jí. **Bára Kubicová**

Celkový systém výuky angličtiny (rozřazování dle schopností nehledě na ročník) se mi ze začátku líbil, po uvedení do praxe to bylo už horší. Dohodnocování studentů, nelogicky jednotkové, a nyní už naštěstí zrušené, dokázalo kvůli mnohdy trochu necelistvému náhledu profesorů a kruciálnosti desetiprocentního posunutí nadělat ve skupinách pořádnou paseku. Když potom člověk přišel do své nové skupiny, byla úrovněmi rozházená jako ta předchozí, ročníková,
jenom mu do rozvrhu přibylo pár volných hodin, které ještě navíc musel trávit na chodbách, protože se rozličné anglické skupiny často rozmisťovaly do
jeho kořenové třídy. Tento rok už mi přijde úrovňová rozloženost o něco lepší, ale přesto není ideální – pětačtyřicetiminutový test z gramatiky nemůže
otestovat reálnou schopnost jazyka. Mnohem více alarmující je, že pozoruji lehce se naznačující trend, že se lidi zasekávají na určitých úrovních (z nichž se
potom špatně vytahuje), protože po nich není rok od roku požadováno zlepšení, jsou-li stále ve stejně špatné skupině. V ročníkových skupinách sice mohou
schopnostně utrpět premianti, ale lidé z druhého konce jsou tlačeni nějakým minimálním ročním zlepšením. Oba dva systémy mají své mouchy a klady, pro
tak malou školu, jako jsme my, bych však ponechal ročníkový systém s tím, že by byl kladen větší důraz na osobní přizpůsobení. **Vojta Witzany**

Samotný způsob rozdělení angličtin mi nevadí. Myslím, že je to mnohem lepší, než klasické rozdělení co třída, to dvě skupiny. Ale přesto tu vidím hned několik problémů. Prvním jsou zbytečně veliké díry v rozvrzích. Já sám mám 3x týdně dvě hodiny volna, aniž bych mohl jít domů. Nestačilo by pouze dát všechny bloky angličtin na poslední hodiny? Dnes to takhle funguje pouze v pátek. Další potíží je způsob rozdělování do skupin podle úrovně znalostí. Domnívám se, že testy typu FCE, CAE nemůžou podat úplně přesnou zprávu o studentově znalosti jazyka. Tyto testy jsou opravovány metodou jedna otázka – jedna správná odpověď. Dnes již bývalá profesorka Cain sama říkala, že podle jejích oprav by rozřazení do skupin dopadlo úplně jinak, než jak dopadlo. Cain brala za správné i ty odpovědi, které nebyly v řešení, ale dávaly smysl a bylo je možno použít. Zdá se mi, že u testů typu FCE nejde ani tak o to, jestli znám správnou odpověď, ale o to, jestli vím, kterou odpověď po mně chtějí... Tyto testy vůbec neberou v úvahu studentovy komunikační schopnosti.

Také mi přijde neuvěřitelné, že se na Porgu od kvinty učí jen tři hodiny týdně! A němčiny, nebo francouzštiny je v sextě dokonce o hodinu více. Nedávno jsme měli možnost vyslechnout skvělou přednášku bývalého studenta Porgu Eduarda Huliciuse, který pracuje v Evropském parlamentu. Kladl nám na srdce, abychom všechen svůj volný čas věnovali smysluplnému studiu cizích jazyků, s angličtinou na prvním místě.

Když to jde ve volném čase, tak proč ne i ve škole? **Matěj Jungwirth**

Myslím, že jeden z hlavních problémů výuky angličtiny na vyšším gymplu je ten, že se jí ne tak úplně každý dokáže přizpůsobit, a to z toho důvodu, že je v ní podle mě tak trochu binec. Nabídnu srovnání s výukou němčiny. V němčině, už od sekundy, máme paní profesorku Šlajchrtovou, a jedeme podle jedné učebnice Themen neu. Systematickým způsobem se pak učíme pravidlům jazyka německého, máme k dispozici učebnici, ve které je vše, tak jak to jde po sobě a jak jsme se to učili, seřazeno za sebou, a kde si kdykoli můžeme dohledat, co jsme dělali před rokem, dvěma, třema.

Naopak v angličtině je to úplně jinak: jedním hloupým rozřazovacím testem jsme uvrženi do šíleného systému skupin, ve kterém můžeme jednoduše zabloudit a v angličtině se úplně ztratit (jako se to povedlo mně). Každou skupinu učí jiný profesor, který má samozřejmě také jiné metody vyučování a který učí jinak než učitel ve skupině druhé. Toto je navíc umocněno příchody a odchody profesorů, které nejsou na nijak otřesné úrovni, ale přece jen se nás docela dotýkají. Letos na naše gymnázium přišly Jindra Glogrová a Francis Milsom, loni učili angličtinu Brian Mullin a Mellisa Cain, dříve se zde vystřídaly také profesorky Benešová a Kaftanová. Stálicemi angličtiny jsou jen Petr Rufer a Petr Fantys, kteří ale přirozeně nemohou učit všechny. Nechci zde posuzovat kvality jednotlivých profesorů, ale faktem, je, že každý z nich učí jinak a každý naučí něco jiného. Například od Mellisy Cain jsem se naučil rozumět mluvené angličtině, od českých pofesorů se pak přiučím gramatice. V každé skupině se taktéž učí podle úplně jiné učebnice. Tyto učebnice na sebe často moc nenavazují a někdy se za celý rok ani nestihnou dokončit, přičemž další rok pokračuje student učebnicí jinou, podle toho, kam byl katapultován rozdělovacím testem.

A teď záleží výhradně na osobě studenta, zdali se dokáže tomuto systému přizpůsobit či ne. Někdo z něj může vytěžit hodně – každý profesor, každý kolektiv ve skupině mu dá něco jiného a něco jiného ho naučí. Jeden profesor ho naučí anglicky mluvit a poslouchat – druhý ho přiučí novým slovíčkům a gramatice. Takovému studentovi pak dá tento systém daleko, ale opravdu daleko víc než systematický způsob výuky, jaký je aplikován v němčině (a možná i francouzštině). Jiný student se však v tomto systému utápí – neustálé střídání profesorů, učebnic a skupin mu v hlavě vytváří zmatek, způsobuje chaos a vede až k úplnému zmatení všeho, co se kdy v angličtině naučil a k naprosté rezignaci na učení angličtiny v důsledku totálního chaosu.

I přesto bych však současný systém výuky podle dovednostních skupin zachoval – přijde mi jako zajímavý experiment, který posouvá hranice výuky angličtiny někam dál. Co bych mu ale vytkl, je způsob rozřazování do skupin – podle jednoho testu by opravdu neměl být určován osud studenta na celý příští rok. Až na tuto vadu si ale myslím, že se z tohoto systému dá vytěžit fakt hodně, daleko víc než při normální výuce podle ročníků. Ne každý to ale bohužel dokáže. **Honza Kaczor**

Do žíDovského ТИЦХЕЯ ZЯ РОZКЙКІМ OKOLHÍHO **GyĚГЯ**

Několik uliček rozprostírajících se na Starém Městě, jistě je všichni znáte, tvoří Židovské Město. Z původního židovského ghetta zbyla místu hlavně tajuplná atmosféra, obzvláště během večerních hodin, a také šest synagog a hřbitov. Koncentrační tábory se během druhé světové války zasloužily o to, že opuštěné stavby sloužily jako sklad zkonfiskovaného majetku. Jistý "smysl života" jim byl navrácen, když se staly součástí Židovského muzea. Muzea, jež patří mezi největší židovská muzea na světě. Toto muzeum jsem navštívila.

Svou pouť začínám v obřadní síni, nacházející se vedle Židovského hřbitova. Překvapivě je síň moderní stavba, postavená v letech 1906 až 1908. Přesto nepůsobí, že by mezi synagogy, pamatující dlouhou historii, nepatřila. Během první světové války přestala sloužit svému účelu a stala se součástí Židovského muzea. Tudíž zde vidím první expozici, vyprávějící o historii Starého židovského hřbitova a činnosti pražského pohřební bratrstva. Bratrstvo, založeno roku 1564, sloužilo všem členům obce, protože postarat se o pohřeb bližního svého je považováno za jeden z nejdůležitějších náboženských příkazů judaismu. Bratrstvo se staralo nejen o pohřby, ale také pečovalo o nemocné, podporovalo nejchudší obyvatele ghetta, poskytovalo příspěvky školám, atd... Být členem bratrstva bylo velikou ctí. Právě činnost bratrstva vidím na patnácti obrazech v Obřadní síni.

Pokračuji v Klausově synagóze. Původně její místo sloužilo stavbě zvané klausy, zahrnující dvě synagógy a školu. Požár roku 1689 byl však nemilosrdný. Tato synagoga nabízí expozici Židovské svátky a tradice. Prohlížím si různé obřadní artefakty, doplněné informacemi o onom obřadu. Začíná se přípravou a oslavami narození dítěte, přes obřady čekající dospívajícího člověka se dostávám až ke sňatku – zdobený "přístřešek", pod kterým se koná samotný obřad, je moc pěkný – a končím u pohřbu. Chronologické seřazení dává jakousi představu o životě Židů, zároveň obohacuje představy o životě a příbězích ze staré Prahy. Je možno shlédnout i předměty týkající se denních rituálů, a to převážně modliteb a předčítání Tóry – stojan a ukazovátko, pro lepší orientaci v textu. Tyto předměty mají sice primárně praktický účel, přesto jsou i na pohled kouzelné.

Maiselova synagoga, další na cestě. Byla postavena primasem Mordechajem Maislem, o němž vypráví nejedna židovská pověst, a zasvěcena na svátek Radosti z Tóry (Simat Tóra). Stavba nenápadná jak zevnitř, tak zvenčí. Interiér je zařízen vkusně a skromně. Ve své době se synagoga těšila prvenství v kráse a rozloze, ale i tady oheň zapracoval a nechal pouze základy. Přesto mám i dnes co obdivovat. U toho se seznamuji s putováním Židů dějinami, přehledné texty jsou doprovázeny mnohými fotografiemi. Postranní vitríny nabízí radost z pohledu na stříbro z českých a moravských synagog.

Poté potkávám Španělskou synagogu, na jejíž místě bývala kdysi Stará škola, nejstarší synagoga Židovského Města. Ta ovšem časem svou velikostí přestala stačit, proto byla zbourána. Již od 19. století se Španělskou synagogou často linula hudba, o níž v jistou dobu pečoval i autor české hymny, František Škroup. Dodnes bývá synagoga častým místem koncertů či oslav židovských svátků. I zde je expozice – dějiny Židů v českých zemích od osvícenství až po současnost. Velmi zajímavá, soudím, jako ohledně i ty další. Co mě ale na Španělské synagoze uchvátilo nejvíce, je její krása. Stavba již zvenčí působí vznešeně a oku lahodí, no uvnitř úplně oslňuje. Všechny stěny, zábradlí galerie, obložení varhan i dveří jsou pozlacené. Mezi zlatou září i jiné barvy, převážně modrá, a dělají ze synagogy neskutečně krásné a pozitivní místo. Tuto vnitřní výzdobu tvoří arabeska inspirovaná islámským dekorativním uměním. Je mi líto, že se uvnitř nesmí fotit.

Dále "zakopávám" o Pinkasovu synagogu, která je "předzvěstí" Starého židovského hřbitova. Nejen proto, že skrývá vchod na hřbitov. Místní expozice je věnovaná největšímu vyvražďování Židů v dějinách – holocaustu. Pinkasova synagoga je místem dvou tváří, je totiž i pomníkem 80 000 českých Židů, kteří nepřežili druhou světovou válku. Jejich jména s místem narození jsou napsána na zdech po celé synagoze. Pro umocnění dojmu se uvnitř nic jiného nenachází, interiér ani není nijak extravagantně zdobený. Jak to sleduji celé černé na bílém, hromadu jmen všude kolem, mrazí mě. Číslo osmdesát tisíc samo o sobě nevzbuzuje zdaleka takový dojem jako konkrétní jména. Se ztrátou anonymity sílí uvědomění, že nic podobně hrozného jsme a neměli bychom nikdy dopustit. Velice jednoduché provedení, velice efektní.

Odtud míří cesta přímo na Starý **židovský hřbitov**. Nejedná se o první židovský hřbitov. Ten byl prý na místě dnešního Újezda, v malostranském podhradí. Tento hřbitov byl zbudován v 15. století a je jedním z nejstarších a nejlépe dochovaných v Evropě. Nevím proč, ale je velice působivý. Některé náhrobky, pamatující celou historii života v přítulných uličkách, povalil čas, proto již zdaleka nestojí přímo. Může za to také opakované pohřbívání na jedno místo, do více pater, z důvodu malého prostoru. Tu a tam vidím složený papírek. Splní se majiteli jeho přání? Aspoň udržel tradici a posypal hrob maličkými kamínky. Tradice vznikla z toho, že Židé s Mojžíšem putující pouští neměli k dispozici květiny na ozdobu hrobů, proto použili kamínky, jaké vidím na většině hrobů. Také jsem zahlédla hrob slavného rabi Löwa.

Rozhodně působí toto místo mnohem víc mysticky a posvátněji než tradiční, upravené, čisté a rozlehlé hřbitovy.

Přesto jsem jeden takový navštívila. Také **židovský hřbitov**. Na **Žižkově**. Na velké obřadní síni je vidět, že byla postavena mnohem později (1891–1893) než Židovské město. I celý hřbitov působí moderněji a zdaleka nemá onu tajuplnou, přitažlivou "židovskou" atmosféru. Také díky velké rozloze – sto jedna tisíc čtyři sta třicet metrů čtverečních.

Je pěkně upravený. Jak jdu podél zdi, prohlížím si na ní visící "památníky" Židů, kteří zahynuli v koncentračních táborech. Jednoduché tmavé desky nesou jména konkrétních lidí či skupin, jako např. památník umělců umučených v koncentračních táborech. Hlavně pod těmito památníky, ale i na některých hrobech vidím tradiční maličké kamínky. Jak procházím mezi hroby, hledám a najdu snad nejznámější hrob hřbitova – místo, kde spočívají ostatky slavného spisovatele Franze Kafky a jeho rodičů. Kromě něj tu místo svého posledního odpočinku našli i jiní slavní umělci, např. Kafkův přítel spisovatel Oskar Baum, básník Hugo Salus, spisovatel Ota Pavel, herec Gustav Löwe, malíř Max Horb, grafička Emma Löwenstammová, básník Jiří Orten a mnozí další.

Celou návštěvu Židovského muzea hodnotím velmi kladně a rozhodně vám ji doporučuji. Krása synagog s mnoho zajímavými a přínosnými informacemi o Židech, jejich kultuře a historii se skvěle doplňuje s úzkými uličkami Josefova, plného příběhů. Celé místo má svou jedinečnou atmosféru. Stojí za to ji okusit.

Nora Behová / kvarta

Ý jpovské město v mlze Pověstí

"Tiše a vážně uléhá bělavé šero na starobylé náhrobní kameny židovského hřbitova. Jsou těsně přitisknuty k sobě a jsou jich tisíce. Kdo leží pod nimi v několika hustých vrstvách, kdo tu odpočívá po dlouhá a dlouhá staletí?

V šeru zahlédneme hebrejský nápis a znak vytesaný do kamene. Tu housle označují místo, kde pohřbili hudebníka, tam nůžky označují hrob krejčího, nad hrobem knihtiskaře nebo kantora vytesali knihu, nad lékárníka hmoždíř s paličkou. Pomalu se propadají do šera znaky židovských rodů a jmen, ještě se pnou k nebi žehnající ruce kněžského rodu, rozkročení lvíčkové připomínají jméno Jehuda, jeleni hebrejské jméno Cebi, ještě kvetou kamenné růže nad hroby Růžen a výjev z ráje ukazuje místo, kde spí navěky Eva. A kamenné hroby hlásají moudrost a plodnost...

Spí tady řezničtí manželé, kteří se dali vždy koncem týdne zvážit a rozdávali chudým tolik masa, kolik vážili. Zde leží moudrý Kohen, který putoval až k papeži s prosbou, aby zprostil císaře Ferdinanda I. přísahy, že vyžene Židy ze své říše. Zde našli klid učení rabíni po letech hledání pravdy, židovští obchodníci putující celý život za obchody, zde našli klid překupníci, zlatníci a lékaři, chudí nosiči i boháči. Jejich minulost přišla často bez jmen do dějin a pověstí."

Eduard Petiška, úvod v jeho knize židovských pověstí

Ano, i Židovské Město pražské je spojeno s řadou příběhů. Nejznámější je samozřejmě Golem, ovšem moudrých rabínů a zázračných skutků bylo více, proto máme dnes více pověstí ke čtení. Přináším vám tři zkrácené příběhy z knihy Eduarda Petišky: Golem a jiné židovské pověsti a pohádky ze staré Prahy (moc milá kniha).

Následující vypráví o zakladateli dodnes stojící Maiselovy synagogy.

Jednoho dne, v podvečer, na cestě domů, uviděl primas v lese mezi stromy hromadu zlata. Okamžitě zadychtil vědět, komu patří, ale skřítkové, kteří hlídali poklad, mu sdělili jenom to, že majitel bude nejbohatší člověk ghetta a dostane své zlato, až se primasova dcera vdá. Dovolili primasovi vyměnit tři jeho dukáty za dukáty z pokladu. Primas si domyslel, že majitel je jeho budoucí zeť. Po tři dny vyhodil každé ráno dukát před svůj dům a čekal, kdo ho zvedne. Doufal, že tento způsob ho zavede k majiteli pokladu, ovšem když to byl pokaždé malý kluk, Mordechaj Maisl, nezdálo se mu to. Proto dal vyhlásit, že ztratil tři dukáty. Mordechaj mu je hned vrátil a primas si ho oblíbil. Navštívil jeho rodiče a vyprosil si svolení nechat kluka vyučit

u sebe doma. Mordechaj byl chytrý, proto se zalíbil primasově dceři, se kterou se zasnoubil. K primasově smutku se po svatbě žádné peníze neobjevily, ani poté, co třikrát zavezl Mordechaje na ono místo v lese, aby tam přečkal celou noc. Po této události primas na svého zetě zanevřel, dával mu najevo, z jaké bídy ho vytáhl. Proto se mladí manželé rozhodli odstěhovat k ženichově matce a pomoci jí v obchodě. Mordechaj si mezitím získal celou židovskou obec svým laskavým a upřímným vystupováním. Jednoho dne se objevil sedlák, který potřeboval kosy, tak nabídl truhlu do starého železa, aby za utržené peníze mohl zpětně zaplatit. Mordechaj souhlasil. Když ten večer doma truhlu otevřel, byla plná peněz. Sedlák se už nikdy neobjevil, proto Mordechaj dal peníze rabínovi, aby postavil synagogu, jakou Praha ještě neviděla. Když se tak stalo, primas se doslechl o osudu svého zetě, za vše se omluvil a usmířili se. Od té doby Mordechaj mnoho dobrého vykonal. Zařadil se mezi lidi, jimž jejich moudrost a poctivost zajistila uznání a důvěru obyvatel židovského ghetta.

I tento příběh vypráví o muži, jemuž vděčíme za jednu z dodnes dochovaných synagog – Pinkasovu synagogu.

Kramář Pinkas byl chudý člověk. Měl ženu a děti. Chodíval po Praze s pytlem přes rameno a kupoval a prodával vše možné, jenomže pro svou poctivost nemohl nikoho obelstít a pro svou sečtělost přemítal nad jinými věcmi než obchodem. Proto často nevydělal dost, aby mohl nasytit svou rodinu. Mezi bohatými se našel hrabě, který si Pinkase oblíbil, proto mu každý pátek dával pár peněz navíc, aby mohl chudý Žid náležitě oslavit židovskou sobotu. Kramář vždy děkoval Hospodinu, což se hraběti moc nezamlouvalo. Rozhodl se, že almužnu

na oslavu svátku Pesach přenechá na Hospodinovi – Pinkasovi nic nedal. Ten byl velice zarmoucen. Jak tak seděl doma a uvažoval, vletělo cosi

oknem dovnitř. Byla to mrtvá opice. Pinkas a jeho žena se báli obvinění z usmrcení oné opice, proto se rozhodli ji spálit. Jak ji ale vzali za nohy, něco cinklo o podlahu. Byl to zlatý dukát. A za ním další a další a za chvíli před manželi ležela hromada dukátů. Opici spálili a byli šťastni, takový Pesach ještě neměli. Druhý den se hrabě přijel podívat, jak Pinkas slaví, a nevycházel z údivu. Když si vyslechl noční dobrodružství, uvědomil si, že mu nedávno pošla opice, která pořád polykala dukáty, když se snažila napodobit pána při zkoušení jejich pravosti. Jakmile to Pinkas uslyšel, hned chtěl peníze vrátit, ale hrabě mu je nechal, prý když to tak osud chtěl, nechce je zpátky. A podivil se, že Pinkas děkuje jemu, když tentokrát je to opravdu zásluha Hospodina. Život Pinkase se měnil k lepšímu - obchodu se dařilo, a protože byl chytrý, všichni si ho začali vážit a stal se z něj primas. Který ovšem nikdy nezapomněl, že i on býval kdysi chudý.

Třetí pověst nás seznamuje s kletbou zasaženým nešťastlivcem, jehož duše nikdy nenašla klid.

Před dávnými lety dal Karel IV. do zdi Novoměstské radnice zasadit železný loket, aby si každý mohl ověřit délku tkaniva a zkontrolovat, zda nebyl u obchodníka ošizen. Od té doby každý obchodník ze strachu odměřoval poctivě. Železný loket trůnil ale příliš vysoko, proto byl ustanoven vyšší člověk, aby stál u lokte a přeměřoval tkaniny. Lidé ho nazvali Loktem. Toto řemeslo se začalo dědit, až se jednoho dne dostalo k člověku, který nebyl tak vysoký a musel používat žebřík. Proto ho obyvatelé nazývali Lokýtek. Stejně jako do výšky, i do poctivosti Lokýtkovi kus chyběl. Který obchodník mu zaplatil, ten si mohl být jistý, že tkaniny zakoupené u něj budou pokaždé schváleny. I stalo se, že na Novém Městě žil obchodník, jež spoléhal na svou poctivost, s jakou vždy odměřoval látky, a netušil, čeho se dopouští Lokýtek. Ovšem po roce byl tento obchodník téměř na mizině. Netušil proč. Až jednoho dne šel kolem Novoměstské radnice, při čemž zaslechl své jméno, když se Lokýtek ptal, od koho je tkanina, kterou právě přeměřuje. Obchodník se zastavil a sledoval, jak Lokýtek prohlašuje, že zase je tkaniny o kus míň než celý loket. Ovládán hněvem poctivý obchodník strhnul Lokýtka z žebříku a sám přeměřil tkaninu, aby všichni viděli, že míra sedí. A Lokýtek byl proklet strašlivou kletbou, jež ho ani po smrti neopustí. Tak rozšířil řadu těch, kteří bloudí světem bez ustání, odpočinku a oddechu. V den vyslovení kletby vede jeho cesta kolem Novoměstské radnice, kde se dopouštěl křivdy. Lokýtek tudy jen proběhne a běží dál a nemůže uniknout, jako rychlý stín. Za rok se opět vrátí. Lokýtek, pražský věčný Žid.

Nora Behová / kvarta

S Kačerem o 20 Nech

Honza Kaczor je jedním z lidí, kteří stáli u zrodu fenoménu ZONky na PORGu. Proto jsem se rozhodl zeptat se ho na to, jak tento zrod probíhal a jakýže zrod to vůbec byl. Začal prý nord kolou a jak to tak vypadá, tak končí bolestí.

Takže Honzo, iak iistě všichni víme, na PORGu už studuješ pět let...

Já bych tě přerušil, na PORGu studuju... dva a půl roku.

No jo ty seš vlastně ten divnej člověk, co se objevil v tercii.

Jo, to sem já (říká hrdě).

Takže jak všichni víme Honzo, na PORGu už studuješ dva a půl roku, ale co možná nevíme všichni, jak dlouho už piješ ZON...

No Franto, s tím pitím ZONu to začalo takhlenc: Já jsem jednou jel domů. Já jezdím domů přes Budějovickou a tam jsem si zašel do Delvity a koupil jsem si něco k snědku. Myslím, že jsem si zrovna koupil koblihu a nějaký šáteček, nebo tak něco. No ale tak sem nevěděl, čím to zapiju. A tak sem procházel ty regály s tím, s těma nápojema. Teď tam všechny ty různé Coly a Pepsi Coly a Fanty, Sprity a Kofoly, což bylo už lepší, a pak jsem zjistil, že je tam regál, ve kterém je spoustu bas čehosi. Co bylo v těch basách samozřejmě jiného než ZON. No a hrozně se mi zalíbil takový ten sympatický tvar ZONu ve skleněné lahvi, tak jsem si vzal. První věc, co jsem si vzal, byla nord kola. Tak jsem si vzal domu jednu nord kolu.

A nepřijde ti to teď s odstupem čase, jako že to možná byla chyba?

Chyba to sice byla. Nord kola mi nechutnala, ale za to se mi ZONka opravdu líbila tím svým sympatickým tvarem. Tak jsem se hned na druhý den ráno před školou vydal do Delvity, kde jsem zakoupil, myslím, že nějaká jablka, maliny a citrony.

No a tak co si potom s těmi jablky, malinami, citrony a se vším možným udělal?

No donesl jsem to do školy a tam si myslím, že jsem to teda ve škole vyložil na lavici. Tam to uviděli přátelé, mimo jiné třeba ty nebo Štofi nebo Dominik. Myslím, že Štofi o tom řekl, že to vypadá strašně a že to bude určitě hnusné. Jenže Štofi to říká úplně na všechno. No a pak isme to teda ochutnali.

Promiň, že tě vyrušují, ale na co třeba ještě Kryštof takhle řekl, že je to hnusné a podobně?

Myslím, že úplně na všecko teda. Myslím, že i čajovna mu ze začátku přišla, že to nebude fungovat a tak.

No tak ale pokračujme. Co bylo s těmi

No co bylo s těmi ZONy. No tak jsme je vypili a všem to vyloženě chutnalo. Chutnalo. Většinou jo. Pak i Kryštof dokonce neříkal, že je to hnusné.

No pak se to rozmohlo natolik, že jsme podnikali takové nájezdy do Delvity. Že jsme v plných igelitkách odnášeli spoustu flašek se ZONkama. Vím, že v Delvitě na Palmovce, ta byla specializovaná tím, že tam vždycky měli jablka. Na Palmovce. Zatímco nedostatkovým zbožím na Palmovce byly třeba citrony. Kdežto když jsme chtěli citron, tak jsme se museli vydat na Florenc. No a pak jsme teda odnášeli plné igelitky ZONek do školy. A tam jsme to chlastali a prázdné flašky jsme vždycky strčili na poličku.

A to jsou tedy ty všem známé výstavy prázdných lahví od ZONu?

Ano. Které tam dodnes stojí. No a tak se tam ty prázdné flašky postupem času hromadily, a co si pamatuji, tak přelomový zlom byl, když nám lidem, co chodí na hudebku, jedna odpadla. A my jsme měli volno, tak jsme se s Františkem Fialou vydali do Delvity pro ZON.

A uviděli jsme, že tam maj ZONky v takových těch klasických basách, co jsem kdysi viděl na Budějovické. A řekli jsme si s Frantou, "proč bysme do školy nevzali ZONky v base?". Tak jsme teda namíchali ZONky do basy, popadli jsme basu a došli jsme do školy s basou plnou ZONek... ZONkoplnou basou, to je hezké... zonkoplná basa...

Co jste pak s těmi ZONy ve škole provedli?

Já vím, že jsme s basou plnou ZONů -ZONkoplnou basou – dorazili do třídy, ve které byl už ZON docela populární, i když ve zbytku školy ho ještě lidé moc neznali.

flašek. No myslím, že Fiala vypil tak čtyři ty ZONky, když jsme je přitáhli, ale já nejsem takový ochlasta, že jo. No a pak už jsme z Delvity nosili jenom basy ZONu. No že jo, tak někdo trénuje fotbal, někdo basketbal, veslování a my jsme trénovali nošení bas se ZONy. Víte, jak to posílí? Nošení bas se ZONy.

A byly nějaké viditelné výsledky po čase?

No já jsem vždycky, když se odnášeli později další basy ZONky, už nehekal. No a původně jsme ty basy nosili ve dvou, že jsme každý vzal jedno ucho, a pak už jsme to nosili dokonce i po jednom. No ale ze začátku docházelo k tomu, že jsme na zastávce U kříže málem už kolabovali.

No tak a pak, jestli se nepletu, se časem rozjel jakýsi podnik se ZONy. Tak by mě zajímalo, jak jste se k tomu dostali nakonec.

No tak oni se nám nejdříve ty flašky na těch skříních a těch poličkách hromadily a jak jsme pořád pili a pili, tak se flašky hromadily a hromadily a nikdo nevěděl, čí ty flašky jsou, že jo. Pětina flašek byla moje, čtvrtinu tam měl Kryštof a ty, a pak ještě spousta dalších lidi. Tak jsme takzvaně vyvlastnili flašky, že jsme spočítali, kolik tam má kdo flašek, a odkoupili jsme od každého ty flašky, co tam měl. No a pak to přešlo do Bagrfondu, Bagrfond, pro ty co nevědí, je jistá finanční instituce, a byly v něm tehdy asi tři stovky. Vlastníci Bagrfondu byli Franta Křapka, Kryštof, Dominik Obručů a taky já. A začali jsme ZONky úspěšně prodávat do celé školy. Začalo to tím, že jsme popadli basu ZONek, vyšli jsme na chodbu a tam jsme začali vyřvávat "ZONky,

No a vydělávalo to nějak? Jaký jste měli roční obrat?

No vydělávalo to, na každé ZONce jsme vydělávali korunu. Nejdřív stála ZONka čtyři koruny, to bylo ještě v době, kdy v obchodě stála tři koruny. Pak ZONku zdražili na nějaké čtyři koruny, tak stála ZONka u nás pět korun. Pak zdražili ZONku na čtyři padesát, tak jsme si řekli, že za padesátníka tady nikomu nebudem dělat blbce, tak jsme ZONky prodávali za šest. No na šesti korunách to naštěstí skončilo. No a nakonec to vyšlo tak, že na konci toho období jsme si každý vyplatili asi stopadesát korun.

No dobře. A proč jste tedy potom přestali na nějaký čas ZONy prodávat?

Noo, krize spočívala v tom, že jistá rakouská společnost jménem Rewe se rozhodla, že zakoupí sít obchodů Delvita, což bylo prakticky jedno z mála míst, kde se daly ZONky zakoupit. A ve chvíli, kdy zakoupili Delvity, tak přestali ZONky prodávat. Tam prostě nějaký Rakušáci vůbec nemaj zájem na tom, aby nějaké české limonády tady prodávali, že jo. No, ale naší výhodou bylo to, že jsme věděli, totiž Franta, tedy ty, si jednou jel někde autem jistou Libuší, a tam Franta viděl nápis na domu, velkou vývěsní ceduli ZON. Tak jsme si řekli, že to musíme jít prozkoumat. No tak první nepodařený pokus byl, když tam Franta s Kryštofem vyrazili jednou o víkendu, ale to nevěděli, že tam je zavřeno. A když vlezli do dvora u toho domu, tak tam na ně nějaký pán řval něco o psovi a utrhávání prdele. No ale pak byla další výprava. No, ono to totiž vycházelo tak, že jsme měli ve čtvrtek vždycky školu až od deseti čtyřiceti. A vzhledem k tomu, že v tom

obchodě tam měli tak strašně stupidní otvírací dobu od osmi do dvou, tak jsme se tam jednou ve čtvrtek vypravili. Vypravili jsme se tam já, Franta a Kryštof, z čehož jsem na místo dorazil úspěšně já, Franta dorazil asi po hodině a Kryštof... spal. A tak jsem tedy zakoupil první basu multivitamínových ZONek, které se tehdy v Delvitě nevedly, a tak jsme přišli na to, že tam je jistý velkoobchod, kde můžeme zakupovat ZONky po basách.

Teď v čajovně ZONky prodáváte poměrně schopně. Jak jste toho docílili?

Ve chvíli, kdy Delvity zavřeli, tak ZONky se přestaly prodávat. Tak a my jsme začali s čajovnou, že jo. Tak se to zachránilo tím, že jsme právě věděli o té Libuši, tak jsme se tam jednou zeptali, zdali by bylo možné dovézt si odtamtud nějaké ZONy. Což možné bylo a od dvaceti bas byl dovoz zdarma, tak jsme si nechali dovést dvacet bas a měli jsme dovoz zdarma. Tak přijela teda dodávka, vyložili jsme dvacet bas se ZONama, uklidili je do kotelny a říkali jsme si, že to je úžasná zásoba, že to nám tady vydrží asi dva měsíce. Za dva týdny byly všechny ZONky pryč, nebo za tři týdny, a od té doby si tedy necháváme dovážet ZONy z Libuše na PORG po dvaceti basách s dovozem zdarma.

Tak ještě otázečku na závěr: Jaká je tvoje nejoblíbenější příchuť ZONu?

Citron. To je zdaleka nejlepší podle mě, ale nesnáším nord koly, což je vlastně takový paradox, že první ZON, který jsem pil, byla nord kola, ale přitom je nepiju a nechutnají mi. Tak moje poslední chytrá věta na závěr. Budu třeba citovat Padavku, který řekl: "Když někoho ZONkou přetáhnete přes palici, tak to pěkně bolí."

pro ZONky chodili. Myslím, že Metoděj byl jeden z námi placených nosičů ZONu

a Franta Fiala taky.

poslední zvonění

Začněme truchlit, odešla námi všemi milovaná třída. Oktáva 08! Jelikož na možnost shrnout pro PORGazeen své osmileté působení nikdo nereagoval, necháváme zde na ně alespoň foto-vzpomínku z jejich posledního zvonění od Matěje Strnada. Díky za vše a mějte se.

každých čtrnáct dní kvalitní film za stovku na rok

Cílem studentského filmového klubu je seznámit studenty s těmi nejlepšími a nejvýraznějšími snímky, které v historii kinematografie vznikly.

Asi jste si už všichni všimli, že na vrchní nástěnce na schodišti úplně na kraji se sem tam objevují plakátky s informacemi o různých filmech. Jedná se o informace k projekci filmového dědictví ve filmovém klubu v La Fabrice. Každých čtrnáct dní, nejčastěji v úterý, zde mají studenti pražských středních škol a gymnázií (včetně PORGu) možnost vidět na průkazku, která stojí jen stovku na rok, jeden kvalitní film ze Zlatého filmového fondu. Tento fond obsahuje padesát českých a dvě stě zahraničních filmů a byl sestaven šedesáti filmovými odborníky. Cílem studentského filmového klubu je seznámit studenty s těmi nejlepšími a nejvýraznějšími snímky, které v historii kinematografie vznikly. Zatím bylo promítnuto několik filmů od Ostře sledovaných vlaků, přes Tarkovského Zrcadlo až po expresionistický horor Nosferatu.

Filmová výchova ve školách

Podle inženýra Jiřího Králíka, autora tohoto projektu, filmový klub supluje neexistující školní předmět, který by měl studenty s vybranými filmy seznámit. Pan Králík si myslí, že v každé škole by měli mít studenti možnost se s filmy seznámit, dostat k nim odborný komentář a zapůjčit si je domů na DVD. Každý týden se by také měla uskutečnit projekce, které by měla být v prostorách připomínajících kino, protože v kině divák dokáže vstřebávat film několikrát lépe a intenzivněji než doma v televizi. Současné školství dává velký důraz na literaturu, proč by se mělo zabývat také kinematografií? "Film představuje intenzivnější zážitek než kniha," říká pak Králík, "dobrý film se dá shlédnout za dvě hodiny, kdežto knihu čtete i měsíc a nikdy ne najednou. Pochopitelně je nutné, stejně jako u knihy, si dokázat vybrat a vypěstovat vkus. U filmu je to jednodušší. Člověk může vidět filmů daleko víc, než přečte knih, a tím může svůj vkus lépe vypěstovat."

Aby mohli profesoři studentům ukazovat opravdu to nejlepší, musí také to nejlepší sami znát. A pedagogů, kteří by s touto problematikou měli větší zkušenosti, je jen velmi málo. Na základní, střední ani vysoké škole neprošli žádnou filmovou výchovou. Mají-li studenti filmovou výchovou projít, je nutné zřízení filmových klubů na školách. Příprava projekce není příliš složitá, zabere tak asi maximálně 15 minut, ale pouze

za předpokladu, že máme k dispozici vyhovující technické zázemí, daný film a informace o něm. A tady je kámen úrazu. Problémem těch nejkvalitnějších filmů je totiž jejich nedostatek nejen ve školách, ale i na trhu obecně. Film 2001: Vesmírná Odyssea, který byl promítnut jako první, seženete celkem snadno. Ale jiné snímky, třeba francouzský film Alphaville, který byl pro projekci zakoupen až ve Velké Británii, seženete jen stěží. K některým pokladům světové kinematografie se dokonce dalo paradoxně lépe dostat za totality než dnes.

Stačí "jen" sehnat peníze

Již zmiňovaný Jiří Králík si je problému filmové negramotnosti plně vědom a má nejlepší snahu situaci změnit. Do prvního filmového klubu vstoupil v roce 1976 a již o čtyři roky později založil první filmový klub ve Veselí nad Moravou. V roce 1992 se stal ředitelem Letní filmové školy. Mimo to se podílel na přípravě

dalších filmových přehlídek a seminářů. To vše svědčí o tom, že má s daným problémem bohaté zkušenosti. Před několika lety kvůli tomu zašel na ministerstvo školství s konkrétním plánem, jak filmovou výuku do škol zavést, ale nakonec se s úředníky rozešel ve vzájemném neporozumění. "Chtěli filmy začlenit do mediální výchovy, s čímž jsem nesouhlasil," vysvětluje autor projektu. Mediální výchova měla podle ministerstva zahrnovat kromě filmů i výuku o novinách, internetu, televizních kanálech atd. Z toho plyne, že by filmy, tedy záležitost umění, byly dány na roveň sdělovacím prostředkům, které mají funkční a komerční hodnotu. A také by filmy nedostaly ve výuce tolik prostoru, kolik by si zasloužily.

V současné době má Jiří Králík připravený nový projekt, kterým by dokázal dostat kvalitní filmy do škol. Jeho součástí mají být i obsáhlé internetové stránky pro profesory, kde by měli jednoduše nalézt všechny potřebné informace o vybraných filmech. Ke spuštění tohoto projektu stačí "jen" sehnat peníze. Ministerstvo školství Králíkovi slíbilo, že zaplatí maximálně 50 % nákladů. Kdo zaplatí zbývající polovinu? Nikdo neví. Jiří Králík zatím neúspěšně hledá sponzora, ale zatím nenašel nikoho, kdo by byl ochoten zaplatit tak velikou sumu peněz na vzdělávací projekt, bez jakékoli vidiny zisku. Možná že kvůli této "prkotině"

s nedostatkem peněz bude české školství zaostávat za školstvím zahraničním, a to nejen západním. Filmová výchova funguje například ve Velké Británii a ve státech Skandinávie, na velmi dobré úrovni je také v Maďarsku.

Zatím musíme být vděčni za to, co je. Podobné projekty jako La fabrika, která mimochodem projekce hradí ze svých vlastních prostředků, pořádají i kina Aero a Ponrepo. Na milionovou Prahu jsou však tři studentské filmové kluby málo. Pan Králík si všiml, že některé tváře se v hledišti La fabriky opakují, což ho těší, většina míst však zůstává nezaplněna. Zatím je projekt ve vývojovém stadiu a naplno se rozjede až od září. Uvidíme, jak si povede.

Na gymplu mě lavily přestávky Rozhovor s režisérem Janem Hřebejkem

Na jaké jste chodil gymnázium?

Na gymnázium Štěpánská. Ale svoje gymnazijní léta jsem strávil na Praze 6, protože tam tehdy Štěpánská měla sídlo.

Od kdy jste věděl, že chcete být režisérem?

Ve třetím ročníku jsem viděl Romanci pro křídlovku, což je starý český film z roku, kdy jsem se narodil, tudíž z roku 1967. Mě to tak nadchlo, že jsem si říkal, že bych rád šel na filmovou fakultu. Neměl jsem to tak, že bych chtěl být přímo režisérem, protože já nejsem z filmařské rodiny, a netušil jsem, co to obnáší. Na základní škole jsem chodil do lidové školy umění na kreslení a na gymplu jsem chodil do kurzu malby, myslel jsem si nějakou dobu, že bych mohl jít na Akademii výtvarných umění. To mě brzo přešlo, protože lidé, co chodili do toho kurzu se mnou, byli mnohem lepší a kolikrát se na tu školu ani nedostali, a protože jsme se spolužákem ze třídy dělali nějaké literární pokusy, tak jsme si říkali, že FAMU je taková škola, která spojuje i psaní i výtvarné umění a navíc v té půlce 80. let se mi ta škola jevila liberálnější než pedagogická fakulta nebo filozofická fakulta, tak jsem se tam přihlásil, ale nevzali mě napoprvé, tak jsem šel učit na základní školu a po roce jsem se dostal na scenáristiku.

Co považujete za svůj první filmový úspěch?

Já jsem měl štěstí, že v ročníku, ve kterém jsem byl na FAMU, na scenáristice, byl i Petr Zelenka, který se posléze také stal režisérem, a my jsme spolu udělali film, který on napsal a já jsem ho režíroval. Bylo to o překladateli pornofilmů, který z toho úplně zhloupne. Jinak ten film byl decentní, ale byli jsme oba studenti scenáristiky a film jsme přihlásili do soutěže famáckých filmů, kde byly filmy lidí, kteří byli z katedry režie a dokumentární tvorby, a my jsme vyhráli. Já jsem vyhrál cenu za režii a to byl takový můj první úspěch, to se tam do té doby nestalo, že by tuto kategorii vyhrál někdo, kdo nebyl z té katedry. Bylo to v roce 1989 a já jsem tenhle úspěch zopakoval další rok také ve spolupráci s Petrem Zelenkou. Takže když jsem tu školu končil, tak jsem byl v profesních kruzích považovaný za režiséra a ne za scenáristu.

Jaké byly vaše oblíbené předměty a jaké jste naopak nenáviděl?

Mě škola vlastně začala bavit až na vysoké, já jsem měl na gymnáziu rád spolužáky a atmosféru, přátelství, ale neměl jsem nějaký vyhraněný předmět. Nešly mi technické předměty, docela jsem měl rád češtinu, výtvarku, hudebku, ale stejně mě to moc nebavilo. Bavily mě přestávky.

Předměty na vysoké škole, ty už měly trochu jinou podobu.

Máte nějakou veselou historku z natáčení Pelíšků?

Mám, ale zrovna z Pelíšků tím, jak jsou populární, jsem různé historky tak často vyprávěl, že si honem na žádnou nevzpomenu. Obecně platí, že s některými herci se na natáčení pobavím, ať už je to komediální nebo vážnější film, takže mě v hlavě utkvěly věci, které jsme podnikali s Jaroslavem Duškem. Například scény, které tam má s Evou Holubovou, a potom zábavné bylo, jak vyřešit některé technické problémy. Ten film byl hrozně levný, on se točil na 16mm film, normálně se točí na 35mm film. Celé se to dělalo tak jednoduše, že na

Uznávaný český režisér a scenárista Jan Hřebejk se narodil v roce 1967. Vystudoval (společně s Petrem Jarchovským) Akademické gymnázium ve Štěpánské ulici. Na FAMU studoval v letech 1987--1991 katedru scenáristiky a dramaturgie. Projevoval již tam zájem o režii: ve své vlastní produkci natočil snímky Co všechno chcete vědět o sexu a bojíte se to prožít (1988) a L. P. 1948 (1989). Pro televizi režíroval v roce 1991 krátkometrážní hraný film *Nedělejte nic, pokud k tomu* nemáte vážný důvod. V té době mu scénáře psal jeho spolužák z katedry Petr Zelenka. V České televizi točil Jan Hřebejk v dalším roce inscenaci románu Egona Hostovského Dobročinný večírek. Podle povídek Petra Šabacha napsal Petr Jarchovský scénář filmu Šakalí léta. Tento snímek natočený v roce 1993 byl Hřebejkovým celovečerním debutem a získal Českého Iva. Následovaly další filmy této autorské dvojice: Pelíšky, Musíme si pomáhat, Pupendo, Horem Pádem, Medvídek a U mě dobrý.

žádné triky nebylo ani pomyšlení. Tak jsme třeba vymýšleli, jak udělat Mirkovi Donutilovi plamen z pusy, a přišli pyrotechnici s obrovskou propanbutanovou lahví a systémem hadiček, že mu to přimontují k puse. Když to pustili, vyšlehnul z toho dvoumetrový plamen a oni, že prý je to dobrý, to se ztlumí, a zděšený Bolek Polívka se Stellou Zázvorkovu, kteří seděli naproti u stolu, odešli, že nebudou čekat, až je to ožehne. Tak jsem řekl, že ne, že tohle je moc riskantní a nevzbuzuje to důvěru a lámal jsem si hlavu, jak ten efekt udělat. Udělal jsem ho nakonec strašně jednoduše. Koupil jsem dortovou svíčku a malý lak na vlasy do kabelky, to jsem svázal dohromady lepenkou a můj asistent byl za Donutilem a měl schovanou ruku. Donutil se napil a vyplivnul tu vodku a asistent zároveň zmáčknul sprej, fouknul do té svíčky a udělalo to takový přiměřeně velký a bezpečný plamen. Jenomže špatné na tom bylo, já jsem se s tím nesetkal, ale Donutil mi říkal, že mu různě lidi vykládají, že to zkoušeli a mají popáleniny, tak to mě mrzí, že spousta lidí tomu uvěřila, že tohle je možný.

S jakou hereckou hvězdou byste chtěl

Já jsem s většinou českých hereckých hvězd natáčel, sice ne se všemi, ale s většinou. Jsou ještě herci, s kterými jsem netočil, například s Karlem Rodenem. Jinak žádný takový sen nemám, já se obdivuji spoustě světových herců, ale že bych měl nějakou představu, koho obsadit do svého filmu, nevylučoval bych to, ale nic takového nemám. Představu, že bych natočil český film v hlavní roli s Woody Harrelsonem, nemám.

Jaký film teď připravujete?

Dokončil jsem právě film U mě dobrý, který poběží v květnu, potom jsem v lednu a v únoru natáčel film, který se jmenuje Nestyda, který je podle povídek Michala Viewegha, a ten bude v říjnu hotový, teď začínáme stříhat. Tyto filmy jsou komedie a pak máme dva vážnější projekty, něco jako Horem pádem, tak uvidíme, jak dlouho bude trvat, než se na ně seženou peníze.

Máte nějakou historku z předávání Oskarů?

Na Oskarech je to tak, že jsou tam dlouhé reklamní bloky. Funguje to tak, že v prvních deseti řadách sedí herecké hvězdy, na které jsou nejčastěji záběry, a až za nimi je publikum a hosté na balkonech, a pochopitelně že vždycky se chvilku předává, a protože to je sledovaný pořad, tak tam jsou nesmírně drahé a důležité reklamní časy. Tak se předají třeba dvě kategorie a pak je pár minut, a než se dojde k těm hlavním kategoriím, tak to opravdu dlouho trvá a lidé odcházejí kouřit

na chodbu nebo na záchod, aby to nevypadalo špatně. Protože lidí odchází relativně hodně, tak tam jsou připraveni náhradníci, a kdokoli odejde ze sálu, tak si na jeho místo sedne člověk, který stojí v zadních řadách v obleku. Do sálu nemůžou vůbec novináři, a tak herci jsou rádi, že nejsou pronásledováni žádnými médii. I při vlastním předávání mají klid a využívají té příležitosti, vyběhnou ven a na chodbách kecají. Je to družné, protože lidé, co dělají filmy pro celý svět, jsou známí, ale je to taková vesnice, jenomže za plotem.

My jsme jednou seděli dole v sále v sestavě já, Anna Šišková, Petr Jarchovský a Ondřej Trojan. Jarchovský s Trojanem šli kouřit a zůstal jsem tam s Šiškovou. Hned vedle si sedli dva lidi a ona: "Nie" (ona neumí mluvit anglicky). "Nie, tu sedí pan Trojan," a říkala jim to slovensky a oni jí shovívavě říkali, že to je v naprostém pořádku, ať je v klidu, a ona je v panice začala vystrkovat, tak ji začali uklidňovat,

že až se vrátí naši delegáti, tak je pustí sednout .

Teď mi vyprávěl historku Marek Irgl, to je táta Markéty Irglové, která na rozdíl od nás Oskara dostala, a tam se stala taková věc. Oni tam byli. Na Oskarech je takové pravidlo a není v tom výjimka, že limit na děkovačku je 45 vteřin. Člověka po 45 vteřinách prostě dirigent utne (tam je živý orchestr, který není vidět) a proslov končí. Neexistuje, aby ten někdo mluvil 50 vteřin. Já tam třeba viděl, jak hovořil výborný scenárista, který natočil báječný film Traffic – mluví, a začne hrát hudba, a on jde. Takhle, někteří s tím počítají, tak si připraví řeč na 40 vteřin a úklonu, nebo je utnou bez milosti.

Byla vyhlášena cena za nejlepší píseň a mluvil Glen a pak předal slovo Markétě a ta řekla dvě slova a začal hrát orchestr.
Oni se uklonili a začal reklamní blok, načež ten reklamní blok skončil a moderátor, což byl dojemný okamžik, protože to se na Oskarech nestalo, co kdo pamatuje, moderá-

tor řekl, že ještě nemluvila slečna Irglová, a pozval ji na pódium. A ona mluvila dalších 45 vteřin a měla veliký aplaus. Mluvila velmi dobře, líp než většina přebírajících, mělo to hlavně hlavu a patu. Obrovský aplaus a já jsem byl z toho nadšený.

Před třemi nedělemi jsem byl v jedné kavárně a přišli Markétiny rodiče, a tak jsme si povídali a já jsem vyzvídal, jak to prožívali a co a jak, a mluvil jsem o tom, jakou měla Markéta řeč. Oni říkali, že když to vyhlásili a Markéta přebrala Oskara, hudba ji utla, a zase reklamy, tak táta, jak byl vystreslý a k tomu trochu naštvaný, že nedostala slovo, a aby to z něj spadlo, odešel kouřit a vrátil se za toho obrovského aplausu. A žena mu říká: "Markéta mluvila."Táta propásl řeč před x miliony lidí po celém světě jen kvůli tomu, že si šel zakouřit. No a z toho si zapamatujte, že kouřit se nemá!

Eliška Jelínková / prima!

the darjeeling limited

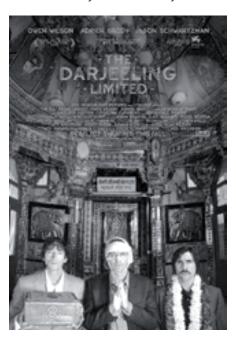
Co je tak těžkého na tom, nastoupit do vlaku a jet? Věřte nebo ne, úplně všechno. Zvláště pak, jste-li jedním ze tří bratrů Whitmanových, kteří spolu od pohřbu svého otce nepromluvili ani slovo, a nyní se, na přání nejstaršího z nich, vydávají na duchovní cestu Indií, aby obnovili své zpřetrhané vztahy.

Francis (Owen Wilson) má všechno pěkně naplánované: sejdou se ve vlaku společnosti *Darjeeling limited*, uzavřou velké množství dohod a znovu se dají dohromady. Francisův nový asistent Brendan ("Má takovou nemoc, že je plešatý, ale neholí se, nerostou mu vlasy. Nemluvte o tom před ním, mohlo by se ho to dotknout.") jim každé ráno dodá itinerář, podle kterého budou navštěvovat různá duchovní místa, a konečně sežene adaptér.

Možná by to všechno mohlo vyjít, KDYBY se nejmladší Jack (Jason Schwartzman) nezamiloval do přítelkyně strojvedoucího, prostřední Peter (Adrien Brody) se dokázal lépe vyrovnat s otcovou smrtí a nepřivlastňoval si jeho věci, a sám Francis neměl kvůli nehodě s motorkou obličej "na hadry", tolik všechny nekomandoval a nerozčiloval svými praštěnými pravidly a domluvami a neustálým rozhodováním za ně ("Takže já si dám kuře, Jacku, ty bys mohl zkusit rybu, ta bude určitě dobrá, a Peter... jehněčí? Takže kuře, ryba a jehněčí. Kdo si dá polévku, zvedněte ruku!"). A kdyby se někde dal sehnat adaptér.

Jenže ani jedno z těchto "kdyby" se nesplní, a tak zamýšlené "sbližování" neprobíhá zrovna podle očekávání. Naopak, stále častěji se hádají. Navzájem si svěřují a vyzrazují různá tajemství, uzavírají nové dohody, které ovšem vzápětí porušují. Věty "Alright, let's make another agreement"*, "Don't tell Jack (Francis/Peter)!" nebo

"Don't tell him, that I've told you." se ve filmu vyskytují nespočítatelněkrát. Vyjde najevo, že Peterova manželka čeká dítě, Jack kontroluje vzkazy na záznamníku bývalé přítelkyně a Francis bratry veze do jakéhosi kláštera, kde teď žije jejich matka, která se pravděpodobně ke všemu stala jeptiškou a o návštěvu zřejmě vůbec nestojí.

A tak se vztahy stále komplikují a film ubíhá stejně jako indická krajina za okny vlaku. Zlom nastává ve chvíli, kdy jsou bratři (kvůli uprchlému jedovatému hadovi, kouření v kupé, držení léků bez povolení, porušení zákazu vycházení a rozbití skleněných dveří) vyhozeni z vlaku. Myslíte, že cesta končí? Omyl, právě začíná.

Jak jste si během předchozích několika odstavců zřejmě všimli, *The Darjeeling*

limited není zrovna běžný film. Svůj talent na neobyčejné (někdy až lehce divné, ale přesto úchvatné) snímky už režisér Wes Anderson ukázal ve svém *Životě pod vodou* nebo Takové zvláštní rodince. Nezklame ani v Darjeelingu, i když tentokrát je jeho humor o něco méně absurdní a občas zaskočí velmi věrohodnou smutnou nebo dojemnou scénou. Okouzlí nejen skvělými hereckými výkony a jiskrnými dialogy, ale i atmosférou, která vás přinutí cítit horko i vůni Indie, jako byste tam byli. Máte pocit, že stačí popojít několik kroků a mohli byste si na itinerář ve Francisově ruce sáhnout. Film navíc skýtá i skvělou "vizuální" podívanou plnou kontrastů: syté barvy pomalovaných vlaků, chrámů a tržišť oproti nevýrazné indické krajině, tři bratři; jeden s ovázanou hlavou, holí a každou botou jinou, druhý vysoký, v růžových trenýrkách, s dlouhým náhrdelníkem kolem krku, třetí malý, bos, vystrojený jako na pohřeb...

Nechybí ani skvělá hudba. Kromě místy vražedných, dechberoucích indických rytmů nás na cestě barevným vláčkem doprovází i staří klasici jako Rolling Stones nebo Kinks, jejichž písničky krásně ladí s obrazem i dějem.

Zkrátka a dobře, jde o film, který si rozhodně nesmíte nechat ujít. Myslím, že si vás získá stejně přirozeným, nenásilným a poněkud netradičním způsobem, jako si získal mě. Kodrcání vlaku po kolejích i uvolněné písně vám budou znít v uších (a v srdci) ještě několik měsíců poté. This time tomorrow, this time tomorrow...

* Omlouvám se, ale nemohla jsem si pomoct, některé části filmu v angličtině prostě znějí lépe.

Theodora Voráčková / tercie

volejbal

Po šesti trénincích v pěti dnech, už jsem si říkala, že je něco špatně. Když jsem se na jednom turnaji fyzicky zhroutila, uvědomila jsem si, že jsem to asi fakt přehnala.

Ve škole mi všichni říkají, že jsem pako a že to s volejbalem přeháním. Od minulého týdne, kdy se mi stala jistá epizodka, jim musím dát v obou případech za pravdu. Dokud jsem hrála normální šestkový volejbal, měla jsem čtyři tréninky týdně a zápasy o víkendech, bylo všechno fajn a dalo se to skloubit s životem. Ale pak jsem si usmyslela, že začnu hrát beach – plážák a začaly problémy. Chybí čas, energie, jiné zájmy. Nepostrádám naopak únavu, zhoršení ve škole a písek úplně všude, vlasy počínaje, zubním kartáčkem konče.

Čas je obecně velký problém, když se člověk rozhodne dělat naplno dva sporty. Ještě když se u obou vyžaduje přítomnost na všech trénincích. Na Strahov (beach) nemůžu jezdit denně, a tak mám s oběma trenéry kompromis 3:3. Tak jsou jakžtakž spokojeni všichni kolem mě, jen moje tělo trochu nezvládá a škola je taky v pozadí. Kdyby alespoň trénovací doba trvala obvyklé dvě hodiny. Ale když je volný kurt, je přece škoda ho nevyužít! Proč by si holky nemohly dát čtyři hodinky? No dáme si, dáme, ale když pak dorazím v deset domů a druhý den se píše celoroční test, ať už je z čehokoli, je mi to úplně jedno a svalím se do postele. Se čtyřmi nultými v týdnu mi spánek stejně nestačí, a tak jenom běžím svůj tréninkový maraton a snažím se aspoň do té školy chodit. No jo, ale ani to nejde tak docela. Jelikož máme tréninky od čtyř a se dvěma semináři a odpoledkou do čtyř se mi to kryje, musím odcházet dřív nebo se pak nechávat seřvávat, když přijdu na dvouhodinový trénink o hodinu a půl později. "Naštěstí" není problém si ho o pár hodinek prodloužit. Alespoň že se nedá hrát za tmy. Zlatá planeta Země a střídání dní a nocí. Zlatý Strahov a jeho absence umělého osvětlení.

Moje pátky jsou docela děsný, sice školní rozvrh je nejlepší, končíme ještě před polednem, ale hned potom podnikám strastiplnou cestu na Strahov, tam si pár hodin odtrénuji a k večeru si rovnou přejedu na dvě hodinky na šestky. Není nad to mít trochu volna před náročným víkendem. Na tom prvním mi to docela zlomilo vaz. Jelo se do Krumlova, musela jsem dokonce obětovat i třídní výlet, ale nakonec to stálo za to.

Se spoluhráčkou jsme byly překvapením turnaje, když jsme celkové favoritky držely v tiebreaku dvěma mečboly. Nicméně neproměnily jsme je a hrály jsme jako záchranu pět zápasů a ještě k tomu s minimem pauz. Byl to jeden z mých prvních turnajů, takže jsem nejspíš podcenila pitný režim a vlastně i stravu. Čekal nás boj o semifinále. Za stavu 16:10 v prvním setu jsem vyskočila, dala nádhernou lajnu na 17:10 a skácela se k zemi. Moje stehno chytla šílená křeč a já nebyla schopná se ani postavit. Ale hrát se prostě muselo. Lili do mě spoustu energy drinků, masírovali mi stehno, ale to se ne a ne uvolnit. Nakonec řekl rozhodčí, že už nám dává jen pět minut. I když jsem nemohla moc skákat, šlo nám to ještě líp než před tím. Vyhrály jsme si semifinále a v něm už nás čekaly ony namyšlené favoritky, které měly za sebou dva zápasy. Teď byla chvíle odplaty. Nicméně moje stehna se zbláznila a křeč zchvátila obě najednou. Doteď jsem na ně naštvaná. Když už namakaně vypadají a limitují mě tak v nošení kratších sukní, mohly by snad na oplátku něco vydržet. Semifinále jsme musely vzdát a namyšlené se namyslily ještě víc.

Před dalším turnajem jsem už nic nenechala náhodě. V pátek jsem vypustila oba tréninky a zašla jen s Lenkou do sauny a vířivky. Nakoupila jsem dokonce i hroznový cukr, iontový nápoj, ale hlavně Magnesium a to těžký kalibr. Hořčík si teď budu hýčkat, je totiž proti křečím a to je mi poslední dobou docela sympatické.

Prázdniny se mi docela smrskly na jeden měsíc. Začátkem července ještě hrajeme beach turnaje, v srpnu už je nástup na soustředění na šestky. Pokud budete v Praze, kdokoli, skutálejte mě na pár dní ze Strahova, nebo se z toho vážně zcvoknu.

Anna Budinská / sexta

vosi ar

Nastoupila jsem do večerní tramvaje a náhlý příval světla, linoucího se ze zářivek, mě na pár vteřin oslepil. Okolí tramvaje pomalu zaplavovala tma a jenom my, oblečeni do pronikavých paprsků zářivek, jsme byli od tmavého pláště noci izolováni zapatlanými skly dopravního prostředku. Byli jsme tam tři a řidič. Tam v tý tramvaji. A ještě vosa, o který ale zatím nikdo z nás neměl ponětí. Starší pán, sedící po mý pravý straně, koukal z okna ven a obličej se mu odrážel ve skle. Naskytl se mi tak pohled hned na dva pány zároveň. Oba měli tentýž podmračený výraz a vrásky tak hluboký, že by v nich ta tramvaj mohla jezdit, no jak na těch kolejích. Na druhý straně vozu seděla slečna. Tečna, sečna, slečna. Možná ale spíš paní. Četla si a moc nevnímala. Světlo ji jenom zahalilo, zato knížka spíš pohltila. Co dělal řidič, jsem neviděla, asi řídil, tramvaj se pořád sunula dopředu, a tak nebyl důvod o činnosti pana řidiče pochybovat. Viděla jsem ale, co dělá vosa. Jo, ta slavná Vosa, jejíž přítomnost jsem teprve teď zaznamenala. Vždycky mi to slovo přišlo hrozně nespisovný. Vosa. Proč to není osa? A proč není Vomáčková Omáčková a Vosmíkových Osmíkových? No zkrátka, to žlutě pruhované zvířátko leželo na špinavý, poslídovaný (od toho ten lesk) a poplivaný (od toho ten humus) podlaze tramvaje a působilo... polochcíple. Skoro až chcíple.

Nevím, jestli za to mohl můj upřený pohled, nějaký podivný rádiový vlny, fakt, že bylo zrovna 21:21, místo, kde se tramvaj nacházela (mezi Bulovkou a Vychovatelnou) anebo něco jinýho, ale vosa se zvedla. Letěla, letěla. A letěla.

Spadne, nemá šanci...

. Ale blbost, co by padala? Už přece vůbec není chcíplá.

No to asi, že není chcíplá, dyť letí. Ale stejně slítne, páč je slabá.

Dohadovala jsem se sama se sebou, což většinou dělám, když není nablízku někdo, kdo by mě byl ochotnej poslouchat.

Zkrátím to, vosa nespadla. Nespadla a tiše dolétla ke slečně. Ochomýtala se jí kolem lýtek tak dlouho, než upoutala její pozornost. Ještě chvíli pak kroužila nad stránkama knihy a potom se odsunula k pánovi. Fascinován, asi špínou na skle, si ji nevšiml. Zato slečna, už vyrušená ze čtení, otočila k novému večernímu divadýlku hlavu. Jo, nejspíš šlo o improvizaci, ale i přesto to sledovala dost zaujatě. Pán nic, vosa paličatě narážela do jeho hnědých polobotek, potom bílých lýtek. Až když mu prolétla před očima, probral se a uvědomil si její pruhovanou přítomnost. S tím si všiml i usmívající se slečny. Hezké slečny. Což o to, pán byl zase sympaťák. No možná proto, možná už jen kvůli vose, aby měla radost, se usmál. Odhalil zlatý zub. Odlesk zubu se mihnul ve skle. Podle všeho ale kromě odlesku přeskočila i jiskra. Smáli se na sebe a pán prohodil: "Ty vosy, to jsou hrozný zvířata... Kam jedete?"

Kobylisy. Moje výstupní stanice přišla dřív, než se stačila lovestory pořádně rozjet. To i ta tramvaj se rozjela dřív. Společně s tím podivným párem. Nevím, jak to s nima dopadlo. Zato vím, jak dopadla chudák vosa. Potom, co si zahrála na Amorka (ještě že to nevzala do detailů a místo Amorova šípu nepoužila žihadlo), se mnou vystoupila v Kobylisích. A zatímco já jela domů, pán se slečnou cestovali směrem na Ládví, ta nebohá vosa narazila do čelního skla protijedoucí tramvaje a spadla. Tentokrát už fakt chcípla. Její žluté proužky zahalil plášť noci a ona, nechráněna paprsky zářivek, slítla do kolejí.

Bětka Kovandová / tercie

Bragmen Sålmi asocialisace

Textová koláž částečně vycházející z odspolechnutých rozhovorů v nejmenovaném kavárenském zařízení, říjen 07–leden 08.

Přišla paní, černý vlasy do culíku, obrovitánský kulatý brýle, menší, asi vlastne pohledná. Za ní vcupitalo děcko, přepásaný šálama od hlavy k patě, no jo Vánoce, zima a tak. Fakt jsem napsal pohledná? Sedla si a začala vyprávět pohádky. Dítě postupně tálo: někdo je dobrý. Někdo je zlý. Někdo zlý potká někoho dobrého. Nejde to dobře, ale dobro zvítězí. Skončí to dobře: někdo je zlý. Je to s ním zlé. A on zle skončí. Může se víc, než se může. Nemůže se víc, než se může. Existují případy: dříve nebo později. Přijde, co přijít musí. Každý ví, jak to skončí. Očekávané nastane. Neděje se nic, protože se ví, co nás čeká. Konec je jistý. Tak nebo onak: konec je pravděpodobný. Konec je nepravděpodobný. Něco vyvolá něco. Atakdále atakdále. Pohádka, jako po-hádka, jako po-hlazení, jako po-dotknutí.

Přišel pár, chvilku seděl, zjistil, že si nemá co říct a zase (spolu!) odešel.

Ale mně se fakt líbíš taková, jaká seš! Chtěls říct tlustá?

Ne! Prostě mám rád tvojí postavu, se všim všudy...

Uvědomuješ si vůbec, v jaký seš výhodě? Chlapí vždycky sežerou, na co přijdou, a netloustnou. Prostě si vesele žerou a nijak se to neprojeví. A víš, co je nejlepší? Když už ztloustnou, nikomu to nevadí!

Ale tomu přece sama nevěříš, co říkáš... mně tvoje postava přijde fakt naprosto... ideální. Samozřejmě, kdybys byla trošku hubenější, slušelo by ti to víc, ale...

Lidi choděj do kaváren hlavně jako zákazníci sami sobě, v páru, jako třešně, nebo v trsech, jako banány, a navzájem se očesávají.

TV Óčko, sms chat, kolektivně vytvářený příběh, sobota 00.25.

Já sportovec, 27, jenom Havířov.

Hledám štíhlou ženu pro spokojený život.

Hledám spokojenou ženu pro štíhlý život.

Péťo miluju tě!

Já nikoho nemiluju a taky to jde :D

(Vánoce) Za oknem lidi se kutálejí městem jak ony pověstné chomáče chroští (či též roští, chrastí, klestí, někde prý dokonce chrundí!) z westernovek, vítr, pár zrnek prachu, pár skleniček, kutálej se a trčí z nich role balicích papírů, jak periskopy z betonovejch bunkrů, tak to je, Praha je bojiště, lehni si do zákopu, převaš se mašlí a počkej, až si tě někdo najde.

Tydleti mladí, povídal pán, vlastně nikdy neuvažovali o tom, dělat revoluci a nemyslí si, že by měli změnit svět, který jim, když se to tak vezme, vlastně vyhovuje takový, jaký je. Je jim jedno, že ten svět je dál plný atomových bomb, nespravedlnosti a nemocí a že se působením skleníkového efektu mění klima. Od pondělí do pátku chodí do školy a pak v pátek večer se celí rozjuchaní sejdou s kamarády, koupí si nějakou tu jízdenku na cestu kolem svého vědomí a pokojně si užívají pod ozónovou dírou... Není se proti čemu bouřit, tudíž není ani čemu věřit. Sobě? Budoucnosti? Ale jděte...

Nesnesitelně lehká možnost se s někým seznámit, a ještě nesnesitelněji lehčí možnost se na někoho úplně vysrat. Tak do toho. Je to jenom hra. Kdo uteče, vyhraje.

Hynek Trojánek / septíma

stopem do sarajeva

rychle zpatky

Aneb jak si žije student, který dal dobrovolně vale našemu ústavu a odešel za lepším na mezinárodní školu do Itálie (www.uwc.cz).

"Ale nevim, jestli bych radši nejel sám. Sice neni pěkná, ale pořád je to holka a taková dost přátelská – jako důvěřivá jsem chtěl říct." (Rozhovor s Evženem před odjezdem)

Bylo to někdy v březnu tohoto roku. Měli jsme čas od pátečního do středečního večera, dost času na to nějak se obohatit, a to nejlépe nějakou cestou. Stopování je nejekologičtější, nejlevnější a nejsociálnější způsob cestování a můžete si procvičit svoji angličtinu, srbštinu, bosenštinu, němčinu, maďarštinu, rumunštinu, italštinu, chorvatštinu, slovinštinu, arabštinu a znakovou řeč. Byla tady možnost dostat nějaké peníze od školy na projekt, ale vzhledem k tomu, že jsme něco sepsali pár hodin před ranním deadlinem, tak jsme

jedním strohým slovem nedostali nic. To nám ale nebránilo vyjet směrem na Sarajevo.

Slovinsko

Chtěli jsme vyrazit hned po škole a ještě v pátek spát v Lublani, ale nějak se přihodilo, že jsme se zjevili na benzínce tak dvě hodiny po západu slunce. Skončili jsme v normálním osobáku s třema chlapama a jednou ženou z Rumunska, ale po chvíli jsme zjistili, že v kufru u té ženštiny leží ještě tři děti tak do čtyř let. Vzali nás jen do Koperu, což je v jižním Slovinsku, jelikož tam nabírali další tři lidi a pokračovali do Lublaně. Rumunská mafie?, nevim. No, když už jsme byli v pobřežním městě, to by bylo, abychom neochutnali kus jeho atmosféry nasáklé slanou rybinou. Měli jsme před sebou pět dní volna bez povinností, a tak jsme uvolněně kráčeli uprostřed silnice,

ale po chvilce se k nám přiblížila atmosféra se zapnutými modrými světly na střeše. Dostali jsme plno otázek, nejlepší perla se přikutálela od slečny policajtky: "Is she your girl-friend?" "No." "Good." Catarina hrála, že nerozumí angličtině, ale neměla lepší nápad než snažit se na mě mluvit v ruštině, ze které zná asi 10 slov, a nenapadlo ji, že slovinština od ruštiny nemá nejdále, naštěstí se ale moc neprojevovala. Koper byl naprosto mrtvý a i k té vůni rybiny jsme ale museli přispět svou troškou mořských plodů sebraných ze školní menzy. Po chvíli zkoušení ještě někoho stopnout do Lublaně jsme se rozhodli uložit ke spánku, už začínali pět ptáci.

Balkánská atmosféra

Probudili jsme se do raného poledne na hranici vinice s nádherným výhledem na dálnici. Dostali jsme se do Lublaně.

Tam jsme se chtěli podívat do pro nás již známého squatu, ale jelikož jsme měli ještě ten den slíbené bydlení v Záhřebu, jen jsme nakoupili víno pro hostitele a šli na stop. Po pár zmrzlých hodinách na jednom místě jsme usoudili, že to možná není to pravé. Po cestě na benzínku, kterou jsme zhodnotili nejlepším místem, jsme potkali několik anarchistických dopravních značek "pozor děti", kde děti utíkají z trojúhelníku. Na benzínce jsme zase potkali kamion, který jel přímo do Moskvy, naštěstí jsme neměli víza, jinak bychom možná stáli za pár dní před Kremlem. Řidič nám vnutil ale svůj domácí malý chleba a konzervu masa. Do Záhřebu jsme se dostali po půlnoci s dvěma Bosňany ve sportovním bavoráku. 200km/hod., haha. V Záhřebu se na nás všichni dívali jako na opice a cvakali fotoaparáty. Dosáhli jsme adresu Miry. Mira je, teď už, známý, kterému jsme napsali pár dní před odjezdem přes tzv. couchsearching webovou stránku. Zjednodušeně nabídnete svůj byt cestovatelům-členům této webovky a za odměnu můžete spát u ostatních, pokud si pochopitelně padnete do oka. Mira ale byl u své přítelkyně a že prý u nás bude za půl hodiny, jo, to taky znám, hádal jsem dvě hodiny, ale nakonec to zvládl za hodinu a půl. Záhřeb je zajímavé město. Na hlavní tržiště vedou schody, kde už asi nějaký ten pátek stojí kovaná portugalská žena s košem na hlavě. Nová půlka Záhřebu vypadá jako Jižní Město, jen s tím, že mají uprostřed dvě jezera, kde je v létě tolik lidí, že se plave spíš v potu než ve vodě. Když jsme v hospodě popíjeli pivo, cítil jsme se skoro jako v Praze. Začínalo se stmívat, a tak byl čas vydat se na další cestu.

Když jsem se na benzínce zeptal řidiče auta se švýcarskou poznávačkou, kam jede, odpověděl mi otázkou, jak se dostane do Bělehradu. Tak jsem mu to ukázal na mapě a vysvětloval jsem, že to, co vidí, už není Jugoslávie, ale Srbsko. Byl to Srb. Jel ke svým rodičům do Bělehradu se dvěma pitbully, jeden z nich byl totiž pro nebezpečnost vyhoštěn ze Švýcarska. Naštěstí ale v kufru našel náhubek a mohli jsme jet. A s pitbullem se dostáváme do kusturicovské atmosféry. Ten řidič se sice ve Švýcarsku narodil, ale neměl švýcarské občanství, jelikož tam rodiče žili nelegálně a před pár lety, když už ho měl konečně získat, tak ho chytli se čtyřma kilama hulení v autě.

Placení mýtného na dálnicích má, pro ty co neplatí, jen samé výhody. Slečna v kabince jela domů až v šest ráno, ale nemuseli jsme dlouho čekat a za chvíli jsme seděli v autě s Bosňanem, který jel přímo do Banja Luky, kam jsme podvědomě směřovali.

Noční Banja Luka

Stop v Čechách je rozhodně rychlejší, ale ve většině případů, když už vás na Balkáně někdo vezme do auta, tak se stanete jeho hostem a ať chcete nebo ne, tak dostanete minimálně pivo. Jinými slovy pokud jedete v Bosně stopem, tak je těžké dostat hlad.

Poprvé ve větší míře jsme tuto zkušenost ochutnali v Banja Luce. Burek je balkánská specialita, takové mastné a masité něco, ale zasytí to jako normální večeře. Koupil nám ho v non-stop pekárně, která oživovala jinak mrtvé město. Za městem jsme ulehli ke spánku tak na dvě hodiny, protože jsme hnali dál a byla dost kosa.

Odjeli jsme v pravý čas, pár hodin před tím, než "Police have fired tear gas after being stoned by Bosnian Serb protesters trying to reach the US consulate".

Vesnice po cestě do Sarajeva

Student v polorozpadlém autě byl nadšen, že potkal někoho, kdo o sobě říká, že taky studuje. Asi nemá moc spolužáků. Jako jeden z mála lidí v celé Bosně uměl trochu anglicky. Možná překvapivě, ale dá se tam poměrně dobře domluvit německy a s tím souvisí možnost platby eurem. Dost lidí totiž za války odjelo pracovat do Rakouska, Německa nebo Švýcarska a kvůli platovým rozdílům tam celkem pochopitelně zůstali. Ten student sice nevěděl, jestli mu zbude benzín na cestu domů, ale trochu si zajel a zavezl nás do zajímavého městečka jménem Jajce. Dostali jsme se do minaretu v právě rekonstruované mešitě. Jako pozadí impozantního výhledu do okolí včetně rokle, ve které vedla silnice, po které jsme přijeli, znělo povídání dělníka o okolí. Od něho jsme se mimo jiné dozvěděli, kde se dají sehnat klíče od místního zříceného hradu. Stydlivý, tak pětiletý kluk nám ještě napověděl cestu a skončili jsme u babičky, která okopávala záhonek. Vzala nás na hrad a byla potěšená, že má konečně nějaké návštěvníky, prý první v tomto roce. Ani jsem se nedivil; kdybychom nepotkali v té mešitě znalého dělníka, tak by si na první

Sarajevo v několika hodinách

Asi sto kilometrů před Sarajevem nám zastavil právník, na bosenské poměry v dost slušném autě. Jel až do Sarajeva. Říkal, že s ním musíme ochutnat místní burek, a nemusel nás ani moc dlouho přemlouvat. V první hospodě burek neměli, tak jsme dostali alespoň citronádu, když jsem se chystal platit, tak se skoro urazil, a že pokud to chcem splatit, tak ať tak učiníme za dvacet let jeho vnučce, až pojede stopem do Prahy. On sám v roce 1974 jel celou cestu z Bosny do Bagdádu stopem a s námi se prý cítil jako tehdy. Trochu mě překvapilo, že byl zřejmě úspěšný právník, ale neuměl ani slovo anglicky a neměl mailovou adresu. V druhé hospodě už burek měli a k tomu ještě kysané mléko, no ale zase jsme si nemohli objednat klasickou tureckou kávu. A tak jsme prohlídku sarajevskými hospodami završili turkem v luxusní kavárně.

Noc na koleji v Mostaru

V Sarajevu naše stopovací pouť skončila a dál jsme pokračovali veřejnou dopravou, jelikož a protože nám za dva dny začínala škola, která byla vzdálená bezmála 800 km. Večer jsme odjeli do Mostaru, kde jsme měli přes moji "spolužačku" slíbené ubytování v naší sesterské college. Zatímco naši hostující studenti šli do školy, my si prohlíželi město a před polednem jsme dokonce dostali nějaké zbytky snídaně v jejich menze. V Mostaru a celkově v Bosně je na naše poměry velké množství kaváren a hospod, asi to je nejjednodušší způsob, jak něco vydělat. Za zbylé bosenské mince jsme nakoupili krabičku nejlevnějších a nejhnusnějších cigaret, co jsem poznal, a požehnání od Arabky. K večeru jsme stáli zpátky na břehu moře, tentokrát ve Splitu.

Regenerační cesta zpět

Do Rijeky jsme pokračovali nočním vlakem. Přestupovali jsme ve městečku, kde pečou křupavý chleba a kde děvčata z neopětované lásky skáčou do propasti jménem Dobro.

Přes Rijeku a benzínku, kde projelo tak jedno vozidlo za uherský rok, jsme se další den odpoledne objevili s kamionem v terstském přístavišti. Všude brambory z Egypta. A o večeři s Turky někdy příště...

řekni to einmal

noch

Díky vynaloženému úsilí prof. Šlajchrtové se letos německy (rádoby)hovořící část septimy doplněna o tři sextány vydala namísto obvyklého příhraničního maloměstsky ospalého Annabergu dále do útrob německého státu, a sice až téměř k móři do znatelně energičtějšího Hamburgu.

Je třeba zmínit, že letošní německá výměna by se neobešla bez pomoci grantu od Česko-německého fondu budoucnosti, proto na úvod krátce popíši finanční úskalí celého výletu. Jakkoli láska hory přenáší, výlet do Hamburgu je přece jen drahá sranda, a připočteme-li kulturní a občasné gastronomické požitky, dostali bychom se na neúnosnou částku (znáte to, studenti PORGu nejsou jen z bohatých rodin, jak se někteří domnívají, ale z rodin, kde vzdělání stojí v popředí žebříčku hodnot).

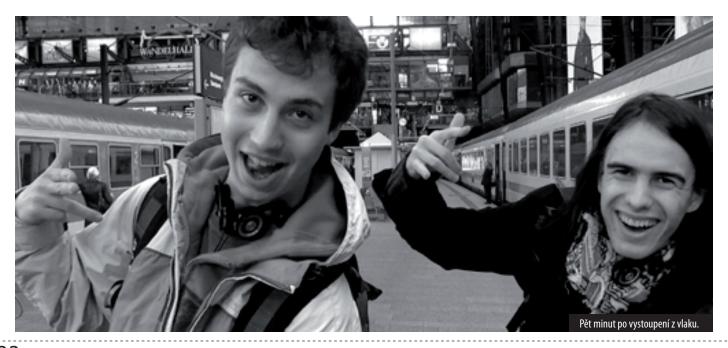
Zrodila se proto myšlenka požádat o grant Česko-německý fond budoucnosti (*mezistátní instituce podporující porozumění mezi Čechy a Němci*). Stalo se. Aby se získal grant, je třeba celou výměnu

zabalit do bezobsažného pojmu "projekt" - slova, které je dnes již významově totálně vyčpělé, stále však evokuje jakousi aktivitu, na kterou se pravděpodobně sluší dát nějaký ten mrzký peníz. Pro náš "projekt", kterému jsme se v Hamburgu věnovali, jsme dostali na výběr několik témat, ano, nebudu chodit kolem horké kaše, jednomyslně bylo zvoleno téma Židé neboli po stopách Židů v Hamburgu a v Praze. Pokud vás (oprávněně) svírá úzkost při pomyšlení na kombinaci porgánského cynického ostrovtipu a židovské tematiky, odehrávající se jako na potvoru v Německu, musím vás všechny předem uklidnit, že k žádnému faux pas nedošlo... že k žádnému většímu faux pas nedošlo...

Už samo téma Židů nás samozřejmě naplnilo euforií z nastávající výměny, ta ještě vygradovala po obdržení představovacích e-mailů od našich německých partnerů (do výšin nezměrných gradovala euforie především u těch, kteří obdrželi spolu s kusem německého textu i fotku svého Němce, respektive Němky – nyní si představte významnou odkašlávací pauzu).

Abfárt

I vyloupli jsme se jednoho krásného dubnového dne po sedmi hodinách ve vlaku v Hamburgu na Hauptbahnhofu. Cesta ubíhala pokojně, za průběžného klimbání a žraní zásob, změna v atmosféře nastala přibližně půl hodiny před příjezdem, kdy si většina zúčastněných začala uvědomovat tíživost situace. Na návrat už bylo pozdě, a tak jsme všichni postoupili do druhého levelu hry, který odstartoval Herr Meß, jenž nás spolu se dvěma německými slečnami očekával na nádraží. Herr Meß, protějšek prof. Šlajchrtové, jinak

učitel fyziky na hamburgském gymnáziu, nabyl v očích Porgánů už před příjezdem díky vyprávění prof. Šlajchrtové mytických rozměrů, pročež byl ihned překřtěn na Hermése (a jeho žena, která s námi prožila většinu aktivit, na Frau Hermés).

Padlo pár vět uctivé konverzace a už jsme se řítili do gymnázia Immanuela Kanta, přičemž se na nás po cestě nabalovalo víc a víc austauschstudentů, abychom o pár minut později byli už před budovou školy kompletně zpárováni, užili jsme si neopakovatelný moment prvního setkání, vzduchem létala láska na první pohled, ve školní kantýně proběhlo uvítání, Hermés nám podal základní info o škole, rozdal nám mapku města, obdrželi jsme i tužky a slušivé látkové tašky s logem gymnázia (které vzbudily nadšení hlavně u těch z nás, které nenapadlo vzít si s sebou do Hamburgu něco jako batoh) a pak nadešel okamžik pravdy, kdy se každý rozjel na víkend do rodin bojovat sám za sebe.

Koukám, že jsem článek začal až příliš rozmáchle, proto nyní přistoupím k brutálnímu zestručnění, to znamená subjektivně vypíchnu a popíši jen nejzásadnější momenty výměny, krom toho jednotlivé dny máte popsány jen pár centimetrů odsud, tak co bych se s tím tady...

Věta císařským řezem

Nejzajímavějšími momenty pro mě osobně bylo vždy setkání české skupiny po určité době strávené v německých domácnostech. Několikadenní pobyt v cizí domácnosti totiž vůbec není banální záležitostí, naopak, dočasná změna domova s sebou nese tisíce malých problémů, které je jedinec nucen nějakým způsobem vyřešit - tudíž nesnaží se na ně zvyknout (ví, že za pár dní odjede), snaží se je vyřešit svépomocí, protože je mu často trapné se ptát (případně se zeptat nedokáže). Mám v blahé paměti výměnu v Lincolnu, kde se ztělesněním podobných konfrontací stal záludný systém splachování v několika domácnostech, jehož tajemství bylo odhaleno až po několika dnech. V Hamburgu se hrdinkou týdne stala pro změnu stěrka na okno v koupelně: "Vysprchoval ses horkou vodou, setři si po sobě orosené okno!" Jiný kraj, jiný mrav.

Většinu z vás však asi nejvíce zajímá: jak jsme se tam proboha domluvili? Naše německé komunikační schopnosti se pochopitelně odvíjely od přirozených schopností našich Němců klábosit. Myslím, že k nám Němci byli tolerantní a postupně cenili naši snahu se zvídavě ptát, až začali klást sami otázky. Momentů, kdy bolestně

dlouho rodíte německou větou, aby se pak ve výsledku dočkala ocenění v podobě stručného "Hmm", tak naštěstí postupem času ubývalo (tzn. zkracování doby porodu + větší zájem Němců).

Konflikt manžestru a džínů

Po formální stránce tedy zdá se nebyl větší problém, kýženou stránkou hovoru je však jistě jeho obsah. Již po příjezdu se bylo možné letmým vizuálním přeletem dovtípit faktu, že naši výměnní študáci žijí svoje životy na trošku jiné struně. Nerad bych se pouštěl do nějakého zevšeobecňování, ale asi to nejlépe poslouží účelu: jo prostě všichní kucí měli krátký vlasy pocachtaný gelem, no to ti sem nežral, zánovní džíny, sice s dírama, ale už koupenejma, chápeš jako, všichni byli vyštajlovaně vytuněný, přesně jak káže zákon módy, žvejkaly jednu žvejkačku vod druhý, rychlejc než my stíhali kouřit, voni vám snad i v tom McDonaldu se vobžerstvovali nebo co?

Tento jemný střet kultur byl nakonec, myslím, přínosný, minimálně byl podnětem pro bezpočet diskuzí a snad i osobního přehodnocení: sou divný voni? sme divný my? sme namyšlený a povrchní ignoranti, protože tímto životním stylem v duchu opovrhujeme? a proto jsme alternativní? jsme alternativní? k čemu to vlastně je? je tenhle

svět i v Praze a my ho jenom nevnímáme, protože sme v porgánským ghettu, kde jenom lůzr má vlasy kratší než deset centimetrů? neměl bych si k Vánocům radši přát nový cédo Madonny, místo tý batikovací soupravičky?

Ubavit se k smrti

Přímá konfrontace s neznámou kulturou nás zavedla na spoustu míst, kam bychom se pravděpodobně s nějakými zapšklými inťouši jen ztěží podívali. Hned druhý den tak byla většina porgánů odvezena do Heide Parku. Dopředu jsme věděli, že má jít o nějakou větší pouť a že to asi bude mít fakt koule, protože tam mají někteří z německých studentů celoroční permanentku. Koule to teda fakt mělo. Heide Park není žádná pouť. Žádná podělaná lochneska a fousatej zpocenej cápek, co šéfuje řetízkáč. Je to obrovské monstrum, které má za úkol vás na celý den pozřít a vysát z váš všechny chmury. Technicky precizní absurdní svět (to je cizích slov, co?), kde se snoubí Socha Svobody s lovcem mamutů a Sněhurka se tlemí na Mikymauze. Psychedelická koláž, kde se jednu minutu točíte v šálku na podšálku na podnose s konvicí (fakt!) a další už letíte vrtulníkem. To vám teda bylo tóčo. Díky nepříznivému počasí byl navíc Heide Park liduprázdný, a tak jsme mohli bez čekání ve frontě navštívit libovolněkrát za sebou například Colossos – údajně nejstarší dřevěná horská dráha na světě, vypadá jak postavená ze sirek a jak to sviští (zeptejte se Jakuba Vrby, tomu se to líbilo obzvláště – po úvodním sešupu dolů mu spadla do očí čepice a celou cestu vůbec nic neviděl).

Mysleli jsme, že laťka zábavy je Heide Parkem nastavená na nejvyšší možnou

výši, ovšem největší pecka měla ještě přijít. Miniatur Wunderland, kterému měl být původně zasvěcen celý článek, než se zvrhl v toto nesourodé cosi. Miniatur Wunderland je citová, nebál bych se říct intimní záležitost, proto přejdu do osobnější roviny. To vám bylo tak... Optal se mě Jan (ten můj), a že prej jestli se nechci jít v neděli (den po Heide Parku) podívat ještě s Jirkou a jeho Lukasem (borec, co natočil s kamarádama horor a chce jít studovat film) na Miniatur Wunderland, že to je největší model vláčku na světě. Ne že bych se nějak výrazně orientoval na modely vláčků, ale jo proč ne, venku byla zrovna klendra, tak můžeme zkouknout nějaký ten vlak.

Nevím jak začít. Asi stejně jako s Heide Parkem... To nebyl žádnej podělanej model vláčku! Představte si, že jdete po Praze a najednou se asi tak padesátkrát zvětšíte. Chodíte po Praze, pozorujete malý lidičky pod sebou, jak jezdí v autech, jak chodí po ulici, jak hrají fotbal, jak se páří. Klepou se mi ruce a nemám slov... Uf. Zkrátka jsme vešli do prostoru, kde je 200 000 figurek (rozuměj: každá jiná!), 12 000 vlakových vagonků (nejdelší vlak je dlouhý čtrnáct a půl metru) jezdících po jedenácti kilometrech kolejniček, 2300 výhybek. Statické postavičky, propracované do detailů, až se vám tají dech (lyžaři, potápěči, skauti, rockeři, staří, mladí, kopulující, relaxující). Autíčka, co řezaj zatáčky na silnici (prostě jedou: prý nějaký elektromagnet či co). Procházíte se částmi celého "areálu" (Amerika, Alpy, Skandinávie, Hamburg), které jsou mezi sebou samozřejmě propojeny – v jeden okamžik můžete mít po levé ruce spěchající sanitku, na pravo loď a přímo pod nohama na vás ve skleněném tunýlku houká mašinka. A v okamžiku, kdy

si říkáte "to je to teda moc", se začne stmívat a celý svět kolem vás postupně upadne do nočního režimu. Děje se tak přibližně každých dvacet minut, a tak máte možná několik týdnů na to, prozkoumat soukromí vašich nových kamarádů. Mísí se ve vás vzrušení z perverzního voyerismu, rozpačitý obdiv k magorům, co celou tu srandu staví (prý 550 000 hodin čistého času, podívejte se na www.miniatur-wunderland.de – jestli si ty frajery, co to postavili, představujete přesně tak, jak si je představujete, podívejte se na videa s nimi, jsou to vážně oni), a pak vám to dojde: to je konec. Konec našich nudných životů, kdy chodíme a strávíme odpoledne pozorováním svých nudných životů v malém provedení... Co bude dál? Co až se ty postavičky budou hýbat? Až budou mluvit? Co až si začnou stavět své zmenšené modely? To je filozofování co, a přitom taková blbost... Nu, podívejte se na videa na www.miniaturwunderland.de, až totiž zjistíte, že nejste schopni rozeznat model od reality, tak vás přejde smích.

V německém sklepení

Samozřejmě i ten nezmenšený Hamburg stál za to: v rámci našeho košer projektu jsme se naučili nosit jarmulky, viděli jsem továrnu na letadla, jeli jsme lodí, jedli kebab, druhý, třetí, divili se jezdícím schodům na ulici, které fungují oběma směry, jeden den si odskočili do Brém, kde nás očekávali na radnici, poznali jsme spoustu milých průvodců. I večery byly veselé a obohacující: oslava narozenin německé dívky Ulrike ve fakt příjemném podniku, párty ve sklepě Johna-Torbena (přišel i Josef Fritzl na chvilku, ale pak že ještě musí stihnout mejdan v Rakousku, či co), což je zase klučina, jehož hobby je budování klubu ve sklepě - to znamená obrazovky na karaoke, kouřostroj, lasery, bar, docela zvláštní. Své nově nabyté zkušenosti z Německa jsme zúročili i v Praze, ale příběh o tom, kterak Porgáni za doprovodu Němců roztančili holešovickou diskotéku, je natolik hrůzyplný, že radši skončím.

Ještě jednou poděkujeme profesorce Šlajchrtové za čas investovaný do organizace (my vám to vrátíme při maturitě) a doufáme, že Porgáni, kteří se účastní výměny příští rok, budou pokračovat v cestičce, kterou jsme jim pracně proklestili. Pozdravujte v Miniatur-Wunderlandu, teď tam staví Afriku!

Hynek Trojánek / septima

Deutsche seite

Vychutnejte si deníkové zápisky z Hamburgu den po dni, vyjma několika dnů, které se do uzávěrky nepovedlo ze studentů vymlátit. O to cennější je následující výběr.

Samstag 5.4.

Wir sind ziemlich früh aufgestanden, weil wir in den Heide-Park gehen wollten. Was ist das? Der Heide-Park ist der flächenmäßig größte deutsche Freizeitpark und unser Plan war, dort den ganzen Tag zu verbringen. Nach einer Stunde Fahrt haben wir die meisten Leute aus unserer Gruppe vor dem Eintritt getroffen. Während der nächsten acht Stunden hatte wir nur eine Sorge: Lust zu haben.

Im Freizeitpark hatten wir alle viel Spaß. Die meisten tschechischen Schüler waren niemals in einem ähnlichen Park gewesen. Obwohl manche von uns zuerst Angst hatten, haben alle (nicht nur die Deutschen, sondern auch die Tschechen) nach einigen Stunden fast alle Attraktionen ausprobiert. Aber einige Attraktionen waren nur für die kühnsten Schüler, zum Beispiel Scream (mit der Höhe von 103 Meter der höchste Gyro-Drop-Tower der Welt), Colossos (die größte und schnellste Holzachterbahn Europas) oder Desert race (die erste Katapultstart-Achterbahn in Deutschland). Es war sicher eine sehr schöne Idee, uns in den Heide-Park zu ziehen. Danach fuhren wir nach Hause, dann aßen wir das Abendessen und einige Schüler relaxierten.

Ich bin nicht sicher, was genau die Anderen machten, aber ich habe gehört, dass sie nach Hamburg fuhren und dort einige Stadtsehenswüdigkeiten sahen.

Um ungefähr elf Uhr trafen wir uns wieder mit den Meisten am Bahnhof und fuhren noch einmal nach Hamburg, wo wir zuerst eine sehr schöne Bar besuchten. Die Bar war klein und ein bisschen im spanischen Stil ausgerichtet. Dann gingen wir in einen normalen Club, der mir aber nicht gefiel, weil hier nur die klassische clubmäßige Musik gespielt wurde und der Club auch sehr übervölkert war.

Der beste Punkt der Nacht sollte aber noch kommen. Schon ab Anfang unserer Reise hatten wir alle über den Fischmarkt gesprochen. Für uns ist der Fischmarkt etwas interessantes, weil die Tschechische Republik keine Küste hat, und wir wussten nicht viel darüber. Für mich war die größte Überraschung, dass hier zum Beispiel auch Blumen oder Zuchttiere verkauft werden. In der größten Halle gab es auch viel zum Essen und (gegen fünf Uhr am Morgen) auch Musikbands. Ich finde sehr schön und wichtig, dass diese Tradition erhalten bleibt. Das einzige Problem war, dass alle sehr müde waren und deshalb blieben wir dort nur kurz.

Nach dem ersten Tag in Hamburg hatten wir schon so viele Erlebnisse, dass wir hätten nach Hause fahren können und genug Spaß gehabt. Das war zum Glück nicht der Fall und so konnten wir ein paar Stunden schlafen und neue Erfahrungen erwarten.

Martin Dražan

Sonntag 6.4.

Am Sonntag waren wir schon gegen 5 Uhr am Fischmarkt. Es war sehr schön zu sehen, dass Bands dort schon so früh spielen. Wir haben dort ein paar Brötchen gegessen, Musik gehört und dann mussten wir schon heimgehen, weil wir zu müde waren, um noch dort zu bleiben.

Zu Hause haben wir natürlich alle geschlafen und sind dann deswegen auch sehr spät aufgestanden. Am Nachmittag haben wir etwas gegessen und sind wieder in die Stadt gegangen, wo wir das "Dungeon" besucht haben. Das war ein verrücktes Museum, wo viele Schauspieler gespielt haben, um uns wirklich "in die

Geschichte" hinzuziehen. Es war zwar mehr ein Theater als ein Museum, aber trotz dem haben wir Spaß gehabt. Danach waren wir aber wieder müde, weil unser Wochenende wirklich anstrengend (aber sehr schön und interessant!) gewesen war. Wir sind also wieder nach Hause gefahren, um morgen wieder fit zu sein.

Donnerstag 10.4.

Am Donnerstag sind wir zum "AIRBUS" gegangen. Ich wusste zwar, dass wir in den Airbus gehen sollen, ich wusste aber die ganze Woche nicht, was eigentlich ein Airbus ist. Was das heißt. Ich wusste nur, dass Airbus ein großes Flugzeug ist.

Am Donnerstagmorgen haben wir uns also getroffen und sind mit ein paar Deutschen in einen Bus eingestiegen. Wir sind sehr lange gefahren. Dann sind wir natürlich ausgestiegen. Wir waren in der Nähe des Flusses an einem Platz, der wie ein Flughafen aussieht. Dort habe ich endlich verstanden - wir werden eine Airbusfabrik besuchen!

In einer Airbusfabrik kann man sehen, wie man ein Flugzeug baut. Ich kann nie verstehen, wie jemand etwas so kompliziertes ausdenken konnte. Die Fabrik war ähnlich wie das Automobilwerk Škoda in Mladá Boleslav. Aber noch größer. Es ist sehr schwierig ein Auto herzustellen. Aber wie schwierig kann es sein, ein Flugzeug herzustellen?

Nach dem Besuch in der Airbusfabrik sind wir mit einem großen Schiff ins Zentrum gefahren. Wir hatten Hunger und haben deshalb einen Kebab gegessen. Aber wir hatten nicht sehr viel Zeit, weil wir auch ein Museum besuchen sollten. Dort gab es eine Ausstellung über Juden. Wir haben die Informationen über die Juden gelesen. Wir konnten vernehmen, wie die Juden nach Europa gekommen sind und viele interessante Sachen über die ihre Kultur und ihr Leben. Zum Beispiel Informationen über die Beschneidung, die Synagogen und so weiter. Nach dem kurzen Besuch im Museum hatten wir ein bisschen Freizeit. Und dann sollten wir uns vor einem "alternativen" Kino treffen und den amerikanischen Film Juno sehen. Vor allem die Jungen hatten Angst, dass der Film nicht gut sein wird. Aber der war sehr toll! Juno ist ein Mädchen, das 16 Jahre alt ist und wird schwanger. Es ist sehr lustig, traurig und sagt viel über die amerikanische Kultur. Der Film hat uns sehr gut gefallen. Und das ist auch der Grund, warum wir nach dem Film ins amerikanische Restaurant gegangen sind. Der Abend war sehr schön. Und die Jungen waren am Ende auch zufrieden.

Alžběta Glancová

Samstag 12.4.

Samstag. Wir müssen früh aufstehen. Der Zug zurück nach Prag fährt schon um 8:40 vom Hauptbahnhof. Ich musste um halb sieben aufstehen. Meine Gastfamilie hat mir ein letztes Frühstück vorbereitet. Mein letzter Kaffee in Hamburg! Was sagte man? Super, schon nach Hause, oder dass es sehr kurz in Hamburg war? Vielleicht alles zusammen und jeder etwas anderes.

"Hast du etwas mit zum Essen in den Zug?" hat mich ein Kollege gefragt. "Ja klar, meine Gastfamilie hat mir drei Semmeln mit Käse und Schinken vorbereitet." "Super, ich habe Mezzo Cola und Baguette."

Die Fahrt war sehr anstrengend. Im Eurocity Zug kann man nicht schlafen. Die Sitzplätze sind nicht bequem, trotzdem schliefen viele Leute. Ich war auch sehr müde, aber ich konnte nicht schlafen.

Berlin Hauptbahnhof tief, Dresden, Kebab auf dem Bahnsteig, Hřensko, die Felsen, Děčín, Ústí, Moldau, Achterbahn im Baumgarten und dann waren wir schon um dreiviertel vier auf dem Bahnhof Praha – Holešovice. Das heißt zurück zu Hause.

Yupii!

Jiří Motýl

perly svinim

Vojta kreslí na tabuli...

Toegel: Jůů, co to je?

Vojta: Trilobit.

Toegel: Jůů.

Arnot: Karel Čtvrtý byl jedním z největších překupníků ostatků... no ale Roleček jich má doma taky dost!

Oni jdou dvakrát za život do kostela, na křtiny a na svatbu. Vlastně třikrát! Ještě na křtiny sestřenice...

Rufer: Sultán a Tyrl byli psi, ne nějací manželé babičky!

Bukovský: No víte, jak se na Kubě pečou ty vepřový prasata...

Bidláková: Já už jsem jednou řekla, že učitelé matematiky a fyziky jsou divní lidé a hned to zapsali do PORGazeenu. Tak už to nebudu říkat.

Šlajchrtová: Kryštof má nové indiánské jméno. Jmenuje se Dvě sestry. **Výšková:** Proč jenom dvě?

Janichová: Co je to tvrdá voda? **studentka:** Ňákej alkohol?!

Fantys (vyvolává Evžena): Jindřichu! Evžen: Vy se MĚ pletete s Jindřichem?! Fantys: Ále, prosimvás.... Já říkám občas i svý manželce Jindřichu.

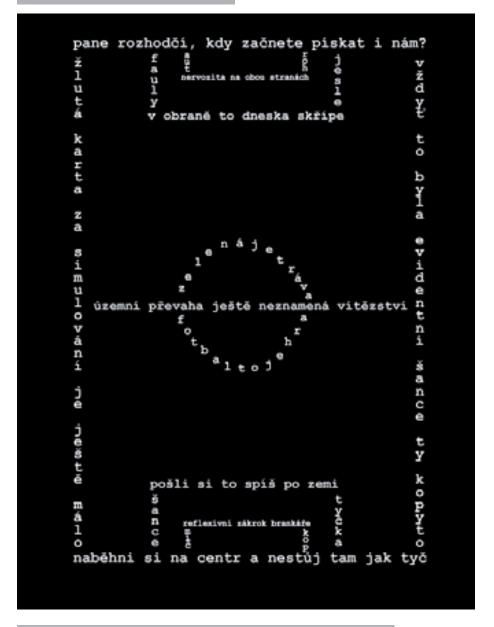
Tatíček: Máte oba dva díly medvídka

Pú?

student: Mám všechny tři. **Tatíček:** Tak mi je přineste. **Tatíček:** Šicí stroje Lada, kola Lada...

student: Josef Lada!

Fotbalová horečka

Priority světaznalého člověka v dnešní době aneb pohled do nitra duše

Smysl života

Náboženství

Rodina Přátelé Škola Práce

Pohodlí

Vlastenectví

Sex

Spravedlnost

Závislost

Práce

Práce

Láska

Peníze

Ušlechtilost

Řešení celosvětových problémů

Lukáš Cedrych / kvinta

Morálka

Komunikace

DING

Dddobrý den.

Co byste si přál?

Prasil bych, err tedy prosil bych jeden bochník chleba...

.

Eh, já jsem, jestli bych mohl, chtěl bych, ehrr...

Co to blábolíte?!

Promiňte, já jen myslel, že bych, moc se omlouvám, ale já, tedy jsem jak bych to... Nemluvte tak potichu sakra, není vám rozumět.

Promiňte, já jsem jen, že bych, víte já totiž, koupit, víte totiž abych tak jako...

Cože!?!?

Nashledanou.

Ding

Jakub Švec / kvinta

Učebnicová úloha

Spojte:

Ranní ptáče

Kdo lže přináší růže Pes, který štěká má krátké nohy Trpělivost půl zdraví Kdo pozdě chodí v apatice nekoupí Čistota zajíce nedohoní Každý sám sobě škodí Lež nekouše Kráva dál doskáče Komu není zhůry dáno ten krade

Theodora Voráčková

je svého štěstí strůjcem

Co je třeba...

	Nakoupit na oběd je třeba.	
Vytřít schodů pět	, с	
je třeba.	Vykoupit lid je třeba.	Zachránit svět
Vykoupit krám		•
je treba.	Uspat děti	
	je třeba.	
		Narovnat rám
Vysmýčit smetí		je třeba.
je třeba.	مغرباط خارجاء غرب کورونا معرب کورونا معرب کورونا کورونا کورونا کورونا کورونا کورونا کورونا کورونا کورونا کورون	
	Otrávit hlídačeje třeba.	
	je treba.	Vykrást banku
		je třeba.
Zapnout spinače		
je třeba.	Umýt záchod	
	je třeba.	Pít až do rána
	je desa.	je třeba.
Zakopnout o schod		
je třeba.		
	Čumět jak vrána	
	je třeba.	Světový mír
		je třeba.
Vytrhat obočí		•
je třeba.	Vytrhat pýr	
	vytrnat pyr	
	je třeba.	Umýt si vlasy
		je třeba.
Pomodlit s klokočím		
je třeba.		
,		
	Shlédnout Hair	
	je třeba.	Uklidit byt
		je třeba.
Ale klid, netřeba pospíchat		

Bětka Kovandová / tercie

